

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY W RYPINIE

87 – 500 Rypin, ul. Warszawska 38 a

e – mail: psse.rypin@pis.gov.pl

tel. (54) 280 29 89,

fax (54) 280 29 88,

www.psserypin.pl

Rypin, dnia 12.09.2019r

PIS.072 – 1-20 / 19

L.dz. 2463 / 19

STAROSTWO POWIATOWE w RYPINIE
wpłynęło dnia 12. 09. 2019
L.dz. 2211 091 2019 / P J. Dondewicz

Rada Powiatu Rypińskiego
Starostwo Powiatowe w Rypinie
ul. Warszawska 38
87-500 Rypin

W związku z art. 12a ust.3 ustawy z dnia 14 marca 1985r o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2019r poz. 59) oraz wytycznymi Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Bydgoszczy z dnia z dnia 25 października 2018 roku do planowania działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej województwa kujawsko-pomorskiego w 2019r, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Rypinie przekazuje informację o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu rypińskiego w I półroczu 2019r, dokonaną na podstawie wyników kontroli przeprowadzonych przez pracowników Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Rypinie.

Zał. 1

PAŃSTWOWEGO
POWIATOWEGO INSPEKTORA
SANITARNEGO W RYPINIE
Beata Czudowska

**PAŃSTWOWY POWIATOWY
INSPEKTOR SANITARNY
W RYPINIE**

**STAN BEZPIECZEŃSTWA SANITARNEGO
POWIATU RYPIŃSKIEGO
W I półroczu 2019 ROKU**

**SPRAWOZDANE Z DZIAŁALNOŚCI
POWIATOWEJ STACJI SANITARNO-EPIDEMIOLOGICZNEJ W RYPINIE
w I półroczu 2019r**

Spis treści:

I. WSTĘP.....	3
II. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych i zakażeń	5
Tabela nr 1: Sytuacja epidemiologiczna chorób zakaźnych w pow. rypińskim w 2017 i 2018r	7
Tabela nr 2: Sytuacja epidemiologiczna chorób zakaźnych w 2018r. w poszczególnych gminach powiatu rypińskiego.....	8
III. Stan sanitarny placówek ochrony zdrowia	9
IV. Ocena stanu sanitarnego urządzeń do zaopatrywania w wodę i jakości wody przeznaczonych do spożycia przez ludzi oraz miejsc wyznaczonych do kąpieli.....	14
V. Nadzór nad żywnością i żywieniem	18
VI. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej.....	23
VII. Warunki sanitarno-higieniczne środowiska pracy	27
VIII. Ograniczanie zagrożeń zdrowia publicznego stwarzanych przez środki zastępcze i nowe substancje psychoaktywne.....	30
IX. Warunki sanitarno-higieniczne w placówkach oświatowo-wychowawczych	31
X. Zapobiegawczy nadzór sanitarny	34
XI. Działalność w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia	37
XII. Podsumowanie.....	40

I. WSTĘP

Przedstawiona w niniejszym opracowaniu ocena stanu bezpieczeństwa sanitarnego powiatu rypińskiego jest odzwierciedleniem działań Państwowej Inspekcji Sanitarnej w I połowie 2019r na terenie podległym Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu w Rypinie.

Państwowa Inspekcja Sanitarna działa na podstawie Ustawy z dnia 14 marca 1985r o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz.U. z 2019r poz. 59) i została powołana w celu ochrony zdrowia przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobiegania powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych. Zajmuje się nadzorem w bardzo szerokim zakresie, między innymi:

- higieny środowiska,
- higieny pracy w zakładach pracy,
- higieny procesów nauczania i wychowania,
- higieny wycieczek i rekreacji,
- zdrowotnymi żywności, żywienia i produktów kosmetycznych,
- higieniczno-sanitarnymi, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Rypinie realizuje te zadania przy pomocy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Rypinie poprzez sprawowanie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego w zakresie działań kontrolnych.

Badania laboratoryjne wykonywane są w ramach zintegrowanego wojewódzkiego systemu w akredytowanych laboratoriach Państwowej Inspekcji Sanitarnej, w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej Torunia, w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej we Włocławku oraz w Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Bydgoszczy.

Stałym elementem działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej jest również prowadzenie zadań oświatowo-zdrowotnych i w zakresie promocji zdrowia. Podejmowane są przedsięwzięcia propagujące zasady zdrowego stylu życia oraz pobudzające aktywność prozdrowotną ludzi na rzecz indywidualnej odpowiedzialności za zdrowie.

Realizując zadania statutowe Państwowa Inspekcja Sanitarna wkłada wiele wysiłku w stałe doskonalenie systemu zarządzania jakością w oparciu o normę PN-EN ISO/IEC 17020 „Ogólne kryteria działania różnych rodzajów jednostek inspekcyjnych”

Komórki organizacyjne zajmujące się działalnością merytoryczną w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Rypinie to:

Oddział Zapobiegawczego i Bieżącego Nadzoru Sanitarnego; w skład którego wchodzi:

1. Sekcja Nadzoru Przeciwepidemicznego – która zajmuje się profilaktyką i zwalczaniem chorób zakaźnych i zakażeń.
2. Sekcja Nadzoru Nad Obiektami Komunalnymi – która zajmuje się monitoringiem jakości wody przeznaczonej do spożycia oraz zapewnianiem właściwych standardów sanitarnych w obiektach służby zdrowia i obiektach użyteczności publicznej.
3. Sekcja Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku – zajmuje się zapewnieniem bezpieczeństwa zdrowotnego żywności, żywienia oraz nadzorem nad kosmetykami i przedmiotami do kontaktu z żywnością.
4. Stanowisko Pracy ds. Prewencji Chorób Zawodowych – zajmuje się zapewnieniem prawidłowych warunków zdrowotnych i higieniczno-sanitarnych w środowisku pracy.

5. Stanowisko Pracy ds. Higieny Dzieci i Młodzieży – zajmuje się zapewnieniem bezpiecznych i higienicznych warunków pobytu dzieci i młodzieży w placówkach nauczania, wychowania i wypoczynku.
6. Stanowisko Pracy ds. Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego – zajmuje się zapewnieniem prawidłowych warunków zdrowotnych i higienicznych w miejscach pobytu ludzi i w środowisku na etapie uzgadniania opracowań projektowych.

oraz Samodzielne Stanowisko Pracy ds. Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia – zajmuje się zaznajamianiem społeczeństwa z czynnikami ryzyka wpływającymi na zdrowie człowieka oraz propagowaniem i popularyzowaniem zdrowego stylu życia oraz podejmowaniem działań profilaktycznych.

W związku ze zmianami na mocy ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w organizacji i podziale zadań administracji w województwie (Dz. U. Nr 92, poz.753 z późn. zm.) od dnia 1 stycznia 2010r Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny jest organem rządowej administracji zespolonej w powiecie, a Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny jest organem rządowej administracji zespolonej w województwie. Od 2010r w stosunku do podmiotów, dla których powiat rypiński jest organem założycielskim lub prowadzącym oraz w zakresie higieny radiacyjnej organem I instancji jest Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Bydgoszczy, a organem II instancji jest Główny Inspektor Sanitarny.

W związku z tym w styczniu 2010r Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ryplinie przekazał Państwowemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Sanitarnemu w Bydgoszczy do nadzoru 15 obiektów, tj. 6 placówek służby zdrowia; 6 placówek szkolno-wychowawczych; Dom Pomocy Społecznej w Ugoszczu; Zarząd Dróg Powiatowych oraz wodociąg lokalny przy SP ZOZ.

Stan bezpieczeństwa sanitarnego powiatu rypińskiego w I połowie 2019r został opracowany na podstawie materiałów Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Ryplinie i nie obejmuje wyników kontroli Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Bydgoszczy w obiektach przekazanych do nadzoru.

Niniejsze opracowanie ma przyczynić się do lepszego poznania zadań i roli Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zapewnieniu bezpieczeństwa sanitarnego powiatu rypińskiego oraz na rzecz zdrowia publicznego jego mieszkańców.

II. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych i zakażeń

Podstawowym celem w zakresie nadzoru przeciwepidemicznego zgodnie z wytycznymi Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Bydgoszczy do planowania i działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej województwa kujawsko-pomorskiego jest profilaktyka i zwalczanie chorób zakaźnych i zakażeń oraz uodpornienie populacji w ramach realizacji obowiązkowych szczepień ochronnych.

W I półroczu 2019r w powiecie rypińskim zarejestrowano ogółem 295 przypadków zakażeń i zachorowań na choroby zakaźne podlegające obowiązkowi zgłaszania, z których 50 wymagało hospitalizacji. Stanowi to wzrost o 9% w stosunku do liczby przypadków zarejestrowanych w I półroczu 2018r. (269 przypadków).

W I półroczu 2019r. nie zanotowano chorób zakaźnych objętych programem obowiązkowych szczepień ochronnych takich jak błonica, tężec, polio i różyczka, wirusowego zapalenia wątroby typu A, ognisk zatruc i zakażeń pokarmowych, inwazyjnych zakażeń wywołanych przez *Haemophilus influenzae*, *Streptococcus pneumoniae* oraz *Neisseria meningitidis*, neuroinfekcji oraz chorób przenoszonych drogą płciową.

Nie zostały także zawlezione z innych krajów zachorowania na choroby szczególnie niebezpieczne i wysoce zakaźne jak cholera, dżuma, ospa prawdziwa czy gorączki krwotoczne. Nie miały miejsca zdarzenia stanowiące zagrożenie dla zdrowia publicznego.

W porównaniu z I półroczem 2018r. odnotowano wzrost w przypadku zachorowań na krztusiec, ponicę, inwazyjną chorobę wywołaną przez *Streptococcus pyogenes* przebiegającą pod kliniczną postacią róży oraz biegunki i zapalenia żołądkowo-jelitowe BNO o prawdopodobnie zakaźnych pochodzeniu. Tendencję spadkową zanotowano w stosunku do zachorowań na ospę wietrzną, wirusowe zakażenia jelitowe oraz choroby przenoszone przez kleszcze – boreliozą z Lyme.

Na tym samym niskim poziomie kształtowała się sytuacja epidemiologiczna w przypadku nagminnego zapalenia przyusznic, bakteryjnego zakażenia i zatrucia jelitowego oraz chorób przenoszonych przez naruszenie ciągłości tkanek- WZW typu B i C.

Pojawiły się nie rejestrowane w I półroczu 2018r. nowe wykryte zakażenia HIV, natomiast nie zgłoszono neuroinfekcji i chorób przenoszonych drogą płciową rejestrowanych w I półroczu 2018r.

W ramach nadzoru przeprowadzono 89 dochodzeń epidemiologicznych.

W I półroczu 2019r. do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Ryplinie wpłynęło 1 zgłoszenie zgonu z powodu choroby zakaźnej. Bezpośrednią przyczyną zgonu była gruźlica płuc.

Szczepienia ochronne dzieci i młodzieży w powiecie rypińskim prowadzone były w 9 podmiotach leczniczych i 1 oddziale noworodkowym zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych. Ocenę realizacji szczepień ochronnych za I półrocze 2019r. w powiecie rypińskim przeprowadzono w oparciu o analizy sporządzone przez poszczególnych świadczących i przedstawia się ona następująco:

- 98% noworodków zostało zaszczepionych przeciw gruźlicy, natomiast 1 dawkę szczepionki przeciw wirusowemu zapaleniu wątroby typu B otrzymało 99% noworodków,
- w ramach szczepienia przypominającego przeciw poliomyelitis, błonicy, tężcowi i krztuścowi w roczniku 2014 zaszczepiono 84% osób,

- szczepionką przeciw odrze, śwince i różyczce zaszczepiono 86% osób z rocznika 2010 oraz 75% z rocznika 2014,
- wykonanie szczepień przeciw błonicy, tężcowi i krztuścowi w roczniku 2006 wyniosło 89%,
- w roczniku 2001 przeciw błonicy i tężcowi zaszczepiono 87% osób,
- szczepionkę przeciw tężcowi w ramach uodpornienia poekspozycyjnego podano 279 osobom.

W ramach szczepień zalecanych - nie finansowanych ze środków znajdujących się w budżecie Ministra Zdrowia uodporniono przeciw ospie wietrznej 37 osób, przeciw biegunce rotawirusowej 34 osoby, przeciw kleszczowemu zapaleniu mózgu 6 osób, przeciw zakażeniu *Neisseria meningitidis* 5 osób, przeciw *Streptococcus pneumoniae* 3 osoby, przeciw grypie 2 osoby i po jednej osobie przeciw WZW typu A oraz odrze, śwince i różyczce.

W I półroczu 2019r. nie zgłoszono przypadku niepożądanego odczynu poszczepiennego.

W I półroczu 2019r. zgłoszono 5 nowych osób uchylających się od szczepień ochronnych. Stan uchylających się od szczepień ochronnych na dzień 30.06.2019r. wynosi 23 osoby (16 dzieci, 2 osoby dorosłe).

W wyniku podjętych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Rypinie działań 2 osoby uchylające się od szczepień wykonaty w I półroczu 2019r. ciążący na nich obowiązek.

Tabela nr 1:
Sytuacja epidemiologiczna chorób zakaźnych w pow. rypińskim w 2017 i 2018r

Lp.	Jednostka chorobowa	Liczba zachorowań i współczynnik zapadalności w I półroczu 2019r.		Liczba zachorowań i współczynnik zapadalności w II półroczu 2019r.		
		3	6,81	3	6,85	
1.	Salmoneloza	zatrucia pokarmowe	-	-	-	
2.		posocznicza	-	-	-	
3.		inne zakażenia pozajelitowe	-	-	-	
4.	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe (ogółem)	wywolane przez <i>Yersinia enterocolitica</i> lub <i>pseudotuberculosis</i>	1	2,27	-	
5.		Wywolane przez <i>Clostridium difficile</i>	3	6,81	1	2,28
6.	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2	inne określone	-	-	1	2,28
7.		nie określone	1	2,27	2	4,56
8.	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2	1	114,16	-	-	
9.	Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe (ogółem) -	określone	-	-	-	-
10.		nieokreślone	-	-	1	2,28
11.	Wirusowe zakażenia jelitowe (ogółem)	wywolane przez rotawirusy	39	88,58	19	43,35
12.		wywolane przez norowirusy	1	2,27	4	9,13
13.		inne określone	1	2,27	-	-
14.		nie określone	1	2,27	1	2,28
15.	Wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2	22	2511,42	9	1013,51	
16.	Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu	1	2,27	40	91,27	
17.	Krzyszyc	ogółem	-	-	5	563,06
		w tym u dzieci do lat 2	-	-	-	-
18.	Płonica (szkarlatyna)	ogółem	3	6,81	6	13,69
19.		Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pyogenes</i> , inwazyjna	3	6,81	31	70,73
20.	Borelioza z Lyme	ogółem	3	6,81	11	25,10
21.		róża	3	6,81	11	25,10
22.	Styczność i narażenie na wściekliznę / potrzeba szczepień	ogółem	6	13,63	3	6,85
23.		neuroborelioza	-	-	-	-
24.	Inne wirusowe zapalenie mózgu	ogółem	3	6,81	2	4,56
25.		opryszczkowe	-	-	-	-
26.		inne określone	-	-	-	-
27.	Osipa wietrzna	nie określone	1	2,27	-	-
28.		ogółem	192	436,08	158	360,52
29.	Wirusowe zapalenie wątroby	typu A	-	-	-	-
30.		typu B – ostre	-	-	-	-
31.		typu B – przewlekłe i BNO	1	2,27	2	4,56
32.		typu C – ostre	-	-	-	-
33.	typu C – przewlekłe i BNO	ogółem	2	4,54	2	4,56
34.		typu B+C (zakażenia mieszane)	-	-	-	-
35.	inne i nieokreślone	-	-	-	-	
36.	Nowo wykryte zakażenia HIV	-	-	1	2,28	
37.	Świnka (nagminne zapalenie przyusznicy)	ogółem	1	2,27	2	4,56
38.		u dzieci w wieku 0-14 lat	1	2,27	2	4,56
39.	Grypa	1	14,02	-	-	
40.	Gruźlica	2	4,54	3	6,85	

Tabela nr 2: Sytuacja epidemiologiczna chorób zakaźnych w 2018r. w poszczególnych gminach powiatu rypińskiego

	Jednostka chorobowa		miasto Rypin		gmina Rypin		gmina Skrwilno		gmina Rogowo		gmina Brzuze		gmina Wąpielsk	
			Liczba zachorowań	Współczynnik zapadalności	Liczba zachorowań	Współczynnik zapadalności	Liczba zachorowań	Współczynnik zapadalności	Liczba zachorowań	Współczynnik zapadalności	Liczba zachorowań	Współczynnik zapadalności	Liczba zachorowań	Współczynnik zapadalności
1.	Salmoneloza	zatrucia pokarmowe	2	4,56					1	21,04				
		inne zakażenia pozajelitowe												
2.	Bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez Clostridium difficile		1	6,11										
3.	Inne określone bakteryjne zakażenia jelitowe						1	16,92						
4.	Inne nie określone bakteryjne zakażenia jelitowe		1	6,11			1	16,92						
5.	Inne nie określone bakteryjne zatrucia pokarmowe				1	13,36								
6.	Wirusowe zakażenia jelitowe ogółem		8	48,92	6	80,14	3	50,77	3	63,14	2	37,58	2	49,96
7.	Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO		23	140,64	6	80,14	2	33,85	4	84,19	3	56,37	2	49,96
8.	Krzusiec		4	24,26	1	13,36			1	21,04				
9.	Płonica (szkarlatyna)		17	103,95	1	13,36	1	16,92	10	210,48	1	18,79	1	24,98
10.	Inwazyjna choroba wywołana przez Streptococcus pyogenes - róża		6	36,69	2	26,71	2	33,85			1	18,79		
11.	Borelioza z Lyme				1	13,36			1	21,04			1	24,98
12.	Styczność i narażenie na wściekliznę- potrzeba szczepień				1	13,36								
13.	Ospa wietrzna		78	476,95	13	173,63			23	484,11	31	582,49	13	360,52
14.	Wirusowe zapalenie wątroby typu B		2	4,56										
15.	Wirusowe zapalenie wątroby typu C						2	33,85						
16.	Nowo wykryte zakażenia HIV		1	6,11										
17.	Świnka (nagminne zapalenie przyusznic)		1	6,11	1	13,36								
18.	Grypa		1	6,11									1	24,98

III. Stan sanitarny placówek ochrony zdrowia

Na dzień 30.06.2019r. w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Rypinie zewidencjonowano 51 nadzorowanych podmiotów wykonujących działalność leczniczą w tym 20 podmiotów leczniczych oraz 31 praktyk zawodowych. W roku 2019 trzy placówki miały zawieszoną bezterminowo działalność. Były to dwie praktyki prywatne: stomatologiczna i lekarza ogólnego oraz podmiot leczniczy szkolny gabinet stomatologiczny. Działalność zlikwidowana praktyka indywidualna lekarza reumatologa oraz podmiot leczniczy zakład rehabilitacji leczniczej.

W okresie sprawozdawczym przeprowadzono 35 kontroli w 35 obiektach. Wszystkie obiekty spełniały wymagania Ministra Zdrowia w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą z dnia 26 marca 2019r. (Dz. U. z 2019r. poz. 595).

Tabela 1. Placówki podmiotów medycznych.

Wyszczególnienie	Działalność wykonywana przez podmioty lecznicze. Ambulatoryjne świadczenia zdrowotne.				
	Przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie, ambulatoria.	Zakłady rehabilitacji leczniczej	Inne ogółem		
Liczba obiektów	wg ewidencji	2	5		
	skontrolowanych	1	4		
Liczba złych obiektów:	liczba kontroli	1	4		
		0	0		
Wyszczególnienie	Praktyki zawodowe. Ambulatoryjne świadczenia zdrowotne.				
	Indywidualne praktyki lekarskie	Indywidualne specjalistyczne praktyki lekarskie		Inne	
Liczba obiektów	ogółem	w tym lekarzy dentyстів	ogółem	w tym lekarzy dentyстів	
	wg ewidencji	8	6	22	2
Liczba złych obiektów:	skontrolowanych	7	6	12	2
	liczba kontroli	7	6	12	2
		0	0	0	0

W grupie obiektów „inne” uwzględniono nw. podmioty:

1. Poradnię Logopedyczną.
2. Szkolny Gabinet Stomatologiczny.
3. Punkt Krwiodawstwa w Rypinie (punkt działający na zasadzie ekipowego poboru krwi).
4. Dwa punkty pobrania materiału diagnostyczno-laboratoryjnego w Rypinie.

Do praktyk zawodowych „innych” zaliczono praktykę zawodową wykonywaną przez fizjoterapeutę w Rypinie.

Podmioty wykonujące działalność leczniczą w zakresie ambulatoryjnych świadczeń zdrowotnych oceniano w oparciu o rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą z dnia 26 marca 2019r. (Dz. U. z 2019r. poz. 595). W I półroczu 2019r. skontrolowano 15 podmiotów leczniczych oraz 20 praktyk zawodowych. Wszystkie skontrolowane podmioty oceniono jako dobre.

Część skontrolowanych podmiotów leczniczych i praktyk zawodowych mieściła się w samodzielnych budynkach bądź odrębnych lokalach. Pozostałe obiekty świadczyły usługi w lokalach wykorzystywanych przez kilka praktyk. W przypadku lokalizacji w budynku o innym przeznaczeniu zapewniano izolację od innych użytkowników budynku. W sytuacji, gdy w tym samym pomieszczeniu przyjmowano dzieci i dorosłych lub osoby chore i zdrowe zachowywano rozdział czasowy przyjęć. Kształt i powierzchnia pomieszczeń umożliwiała prawidłowe rozmieszczenie, zainstalowanie i użytkowanie urządzeń, aparatury i sprzętu.

Ocena bezpieczeństwa epidemiologicznego

W trakcie przeprowadzonych kontroli oceniono warunki sanitarne w nadzorowanych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Rypinie placówkach medycznych oraz procedury higieniczno – sanitarne stosowane przez personel w trakcie wykonywania świadczeń zdrowotnych. W codziennej pracy postępowanie przeciwepidemiczne opierało się na przestrzeganiu funkcjonujących procedur określających jednolite zasady w zakresie mycia i odkażania rąk, stosowania środków ochrony osobistej, dezynfekcji powierzchni oraz narzędzi wielokrotnego użytku, sterylizacji, postępowania z odpadami.

Kontrolowane obiekty oceniono pozytywnie pod względem sanitarnym. Punkty wodne gabinetów były wyposażone w ręczniki jednorazowego użytku i dozowniki ze środkami stosowanymi w celu higienicznego mycia i odkażania rąk. Warunki zapewniające skuteczną aseptykę pozwoliły na bezpieczne stosowanie inwazyjnych procedur medycznych, zabiegów związanych z przerwaniem ciągłości tkanek. Stwierdzono zgodne z obowiązkiem przestrzeganie jednolitych zasad postępowania w zakresie dezynfekcji i sterylizacji. Procedury dotyczące zagadnień łańcucha sterylizacji, procesu warunkującego stosowanie sprzętu medycznego o najwyższym stopniu czystości mikrobiologicznej były przestrzegane. Pozytywnie oceniono dobór stosowanych wyrobów medycznych, preparatów biobójczych oraz aseptyków. Wszystkie stosowane produkty posiadały wymaganą jakość potwierdzoną przez Urząd Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Środków Biobójczych oraz znak zgodności CE. Środki biobójcze posiadały właściwe spektrum pozwalające na skuteczne stosowanie preparatów z uwzględnieniem wszystkich zagrożeń mikrobiologicznych. Stwierdzono prawidłowo prowadzoną dezynfekcję chemiczną skażonych narzędzi zabiegowych. Roztwory robocze były przygotowywane i stosowane zgodnie z zaleceniem producenta. Pojemniki dezynfekcyjne posiadały obowiązujące oznaczenia zawierające nazwę i stężenie preparatu, datę przygotowania. W trakcie przeprowadzonych kontroli stwierdzano codzienną wymianę roztworów. Większość świadczonych usług używała profesjonalne wanny dezynfekcyjne wyposażone w sita do narzędzi. W gabinetach stomatologicznych dezynfekcja wiertel i ściernic wykonywana była w tzw. miniaturowych wariantach typu box. Stosowano również myjki ultradźwiękowe co skutkowało poprawą jakości wyrobów medycznych. Dezynfekcja wykonana w profesjonalnych warunkach ograniczyła dodatkowo ekspozycję personelu medycznego na zakażenie. Pojemniki na roztwory użytkowe posiadały wymaganą wielkość, stabilność oraz zabezpieczenia ograniczające zmianę stężenia środka aktywnego i narażenie personelu na jego szkodliwe działanie. Preparaty stężone były przechowywane w oryginalnych opakowaniach, w miejscach zabezpieczonych przed dostępem osób postronnych.

Dezynfekcję fizyczną pomieszczeń i stanowisk prowadzono przy użyciu lamp bakteriobójczych. Zużycie promiennika było każdorazowo odnotowane w rejestrach.

Przygotowanie materiałów medycznych i narzędzi zabiegowych oraz właściwy dobór stosowanych opakowań zapewniły uzyskanie produktu sterylnego, który przechowywano w sposób zabezpieczający przed wtórnym skażeniem. Szczególną uwagę poświęcono aseptyce zabiegów inwazyjnych związanych z przeniesieniem ciągłości tkanek oraz wymagających kontaktu z błonami śluzowymi i uszkodzoną skórą. Zawartość pakietów sterylizacyjnych dostosowywano do potrzeb jednostkowego zabiegu. W trakcie kontroli stwierdzono przestrzeganie terminów ważności stosowanych wyrobów medycznych. W obiektach, które nie posiadały na wyposażeniu autoklawu sterylizacja odbywała się w placówkach świadczących usługi w tym zakresie lub stosowane były

wyroby medyczne oraz materiały jednorazowego użytku dostępne w handlu. Wewnętrzne kontrole skuteczności sterylizacji oceniane systematycznie z użyciem testów chemicznych potwierdzały każdorazowo prawidłowy przebieg procesu. Wyniki kontroli sterylizacji były dokumentowane w rejestrach prowadzonych dla każdego urządzenia oraz archiwizowane. Sprawozdania laboratoryjne dotyczące wewnątrzzakładowych kontroli skuteczności sterylizacji z zastosowaniem biologicznych testów potwierdzały prawidłowość procesów.

Stwierdzono wymagane wyposażenie personelu w środki ochrony osobistej: fartuchy, rękawice jednorazowego użytku, stosowane w gabinetach zabiegowych maski będące ochroną twarzy w trakcie świadczonych usług medycznych.

Kontrole wewnętrzne prowadzone były przez kierowników podmiotów leczniczych oraz inne osoby udzielające świadczeń zdrowotnych. Dotyczyły one szczegółowej analizy obowiązujących procedur. Zapisy w protokołach odnosiły się do stwierdzenia stanu faktycznego, który odzwierciedlał prawidłowość prowadzonych działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych. Prowadzono systematyczną weryfikację danych dotyczących stosowanych aseptyków i środków biobójczych. Częstotliwość raportowania działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych była zgodna z obowiązującymi zasadami.

Utrzymanie czystości:

Stan sanitarno-techniczny i sanitarno-porządkowy podmiotów leczniczych i praktyk nie budził zastrzeżeń. Procedury utrzymania czystości były przestrzegane. We wszystkich obiektach procedury zostały uszczegółowione, zawierały zapisy dotyczące mycia i dezynfekcji powierzchni dotykowych i bezdotykowych. Zaopatrzenie w sprzęt służący do sprzątania pomieszczeń, środki utrzymania czystości oraz dezynfekcyjne było wystarczające.

W skontrolowanych podmiotach leczniczych sprzątaniem zajmowali się pracownicy podmiotu leczniczego. W 3 skontrolowanych podmiotach wymienionych w grupie inne za sprzątanie odpowiedzialny był częściowo personel podmiotu leczniczego, częściowo wynajmujący pomieszczenia zgodnie z umową najmu, tj. poradnia logopedyczna mieszcząca się w budynku Przedszkola Miejskiego w Rypinie, punkt pobrań materiału biologicznego wynajmujący pomieszczenia od NZOZ w Rypinie, punkt kwiadawstwa RCKiK mieszczący się w budynku SPZOZ w Rypinie. W 10 praktykach zawodowych sprzątaniem zajmował się personel placówki, w pozostałych 10 praktykach sprzątaniem w uzgodnionych zakresach zajmował się pracownik zakładu opieki zdrowotnej od którego wynajmowano pomieszczenia bądź pracownik zatrudniony przez właściciela obiektu w przypadku zespołu wspólnie użytkowanych pomieszczeń, z zachowaniem rozdziału czasowego przyjęć pacjentów.

W trakcie kontroli sanitarnych przeprowadzono ocenę wizualną kratki wentylacyjnych, wentylatorów i ich otoczenia – stan nie budził zastrzeżeń. Przeważająca część skontrolowanych podmiotów leczniczych posiadała wentylację grawitacyjną. Dwa obiekty posiadały klimatyzację, sześć obiektów oprócz wentylacji grawitacyjnej wyposażonych było dodatkowo w wentylację mechaniczną. Czyszczenie i przegląd kratki wentylacyjnych w większości prowadzono we własnym zakresie. Przegląd klimatyzacji wykonywały firmy zewnętrzne. W obiektach okazano do wglądu protokoły z okresowej kontroli przewodów wentylacyjnych, z których wynikało, że stan techniczny i drożność przewodów wentylacyjnych były dobre. Również w praktykach nie stwierdzono nieprawidłowości związanych z niewłaściwą instalacją wentylacji bądź niewłaściwą jej eksploatacją. W większości praktyk stosowana była wentylacja grawitacyjna. W kilku oprócz wentylacji grawitacyjnej stosowano wentylację mechaniczną (dotyczy pomieszczeń WC). Klimatyzatory funkcjonowały w trzech praktykach stomatologicznych oraz punkcie kwiadawstwa RCKiK. W przypadku braku kratki wentylacyjnej (dot. zespołu wspólnie użytkowanych pomieszczeń, z zachowaniem rozdziału czasowego przyjęć pacjentów) w pomieszczeniu praktyki stosowany był przenośny klimatyzator.

We wszystkich skontrolowanych podmiotach otoczenie było utrzymane czysto.

Zaopatrzenie w wodę

Wszystkie podmioty wykonujące działalność leczniczą korzystały z wody z wodociągów publicznych. Jakość wody z wodociągów była dobra. Do części obiektów doprowadzono bieżącą ciepłą wodę z Miejskiego Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej Sp. z o. o. w Rypinie, pozostałe podgrzewały wodę we własnych kotłowniach, bojlerach bądź elektrycznych podgrzewaczach przepływowych.

Postępowanie z odpadami ze szczególnym uwzględnieniem odpadów medycznych

Odpady komunalne w miejscach powstawania gromadzone były w kosztach wyłożonych workami foliowymi. Odpady były wynoszone do pojemników zlokalizowanych przy budynkach podmiotów wykonujących działalność leczniczą. Stan sanitarno-techniczny koszy i pojemników nie budził zastrzeżeń. Opróżnianiem pojemników zajmowały się podmioty posiadające zezwolenia na świadczenie usług w zakresie odbioru i transportu odpadów komunalnych zgodnie ze złożonymi przez podmioty deklaracjami odpowiednio do urzędu gminy lub urzędu miejskiego. Podmioty, które nie były objęte programem gospodarki odpadami przez gminę posiadały indywidualne umowy. Na terenie powiatu rypińskiego odpady komunalne odbierane były przez Przedsiębiorstwo Komunalne „KOMES” Spółka z o.o. w Rypinie ul. E. Orzeszkowej 4, Zakład Usług Komunalnych „KARO” Józef Karzewski w Bydgoszczy ul. Szpakowa 12.

Postępowanie ze ściekami było prawidłowe we wszystkich obiektach. W 31 skontrolowanych obiektach ścieki odprowadzane były do kanalizacji zbiorczej i dalej do oczyszczalni ścieków. Ścieki z 1 podmiotu leczniczego odprowadzane były do przydomowej oczyszczalni ścieków. Z 3 obiektów wiejskich ścieki odprowadzane do zbiornika bezodpływowego opróżnianego w miarę potrzeb.

Postępowanie z odpadami medycznymi było prawidłowe. W 8 skontrolowanych praktykach zawodowych i 2 skontrolowanych podmiotach leczniczych nie wytwarzano odpadów medycznych. Odpady medyczne o kodzie 180103 (głównie zużyty sprzęt medyczny, zużyte materiały opatrunkowe, prezerwatywy, gaziki, lignina, zużyte podkłady, serwety, rękawiczki, części zębów) były wytwarzane w 13 podmiotach leczniczych i 12 praktykach zawodowych. W punkcie krwiodawstwa wytwarzano ponadto odpady o kodzie 180102. W trakcie kontroli nie stwierdzano obecności innych odpadów ani dokumentów o ich przekazaniu do utylizacji.

Postępowanie z odpadami medycznymi oceniano w oparciu o opracowane i wdrożone w obiektach procedury postępowania z odpadami medycznymi. Procedury przygotowane głównie w oparciu o wymagania zawarte w obowiązującym rozporządzeniu Ministra Zdrowia w sprawie szczegółowego sposobu postępowania z odpadami medycznymi z dnia 5 października 2017r. (Dz. U. z 2017r., poz. 1975).

Odpady o ostrych końcach i krawędziach zbierano w szczelnych, odpornych na działanie wilgoci, uszkodzenia mechaniczne pojemnikach jednorazowego użycia, koloru czerwonego. Podczas kontroli wykonanych w 2019r. odpady o kodzie 180103 zbierano do pojemników lub worków jednorazowego użycia z folii polietylenowej koloru czerwonego, nieprzezroczystych, wytrzymałych, odpornych na działanie wilgoci i środków chemicznych, umieszczonych na stelażach lub w sztywnych pojemnikach. Pojemniki i worki wymieniano na nowe nie rzadziej niż co 72 godziny. Aktualizowano procedurę postępowania z odpadami medycznymi w zakresie instrukcji selektywnego zbierania w miejscu ich powstawania. Transport wewnętrzny odbywał się w oznakowanym pojemniku transportowym z pokrywą według zasad uniemożliwiających narażenie na bezpośredni kontakt z tymi odpadami. Na terenie obiektów wyposażonych w termometr miejscem ich powstawania w przenośnych urządzeniach chłodniczych magazynowano poza miejscem ich powstawania przed dostępem osób nieupoważnionych i zwierząt. W sąsiedztwie przenośnego urządzenia chłodniczego zapewniono dozownik ze środkiem do dezynfekcji rąk, podajnik na czyste rękawiczki jednorazowego użytku, pojemnik na zużyte rękawiczki. Opakowania z odpadami były odpowiednio oznakowane. Opakowania zawierały informacje dotyczące: kodu

odpadów medycznych w nich przechowywanych, nazwy wytwórcy odpadów medycznych, jego numer REGON, numer księgi rejestrowej wraz z podaniem organu rejestrowego, datę i godzinę otwarcia oraz zamknięcia. Odbiór odpadów przez podmioty uprawnione do ich transportu odbywał się najczęściej z częstotliwością 1 raz w tygodniu. W skontrolowanych podmiotach odpady odbierały uprawnione firmy. Firmy transportowały odpady do unieszkodliwienia poprzez spalanie do Zakładu Utylizacji Odpadów Medycznych w Centrum Onkologii w Bydgoszczy, ul. dr I. Romanowskiej 2.

Postępowanie z bielizną

We wszystkich podmiotach leczniczych (oprócz poradni logopedycznej, w której nie używano bielizny oraz odzieży ochronnej) oraz praktykach zawodowych stosowano wyłącznie bieliznę jednorazową, m. in.: podkłady, prześcieradła, śliniaki, serwety stomatologiczne, ochraniacze dla pacjentów, fartuchy ochronne. Obiekty opracowały i wdrożyły procedury postępowania ze zużytą bielizną. Segregacja odzieży własnej i ochronnej była zachowana. Czystą i brudną odzież wielokrotnego użytku oraz bieliznę i odzież jednorazowego użytku gromadzono prawidłowo w wydzielonych miejscach (szafy/szuflady). Zapas odzieży i bielizny był wystarczający. Podczas kontroli ustalono, że w 5 obiektach fartuchy ochronne wielokrotnego użytku stosowane przez personel były przekazywane do pralni zewnętrznych. W pozostałych zakładach odzież ochronna prana była we własnym zakresie w pralkach domowych (osobny wsad) z zastosowaniem środków piorąco-dezynfekujących bądź dezynfekcji termicznej. Podczas kontroli pouczano, że właściwsze byłoby pranie odzieży ochronnej w specjalistycznej pralni.

IV. Ocena stanu sanitarnego urządzeń do zaopatrywania w wodę i jakości wody przeznaczonych do spożycia przez ludzi oraz miejsc wyznaczonych do kąpeli

W I półroczu 2019 roku na terenie powiatu rypińskiego zewidencjonowano 14 urządzeń wodociagowych zaopatrujących ludność w wodę do spożycia. Woda przeznaczona do spożycia była uzyskiwana z ujęć wody podziemnej. Jakość wody oceniono wg wymagań rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 poz. 2294).

W I półroczu 2019 roku na terenie powiatu rypińskiego nie zewidencjonowano żadnego kąpieliska oraz miejsca okazjonalnie wykorzystywanego do kąpeli, nie zewidencjonowano żadnej pływalni.

Na terenie powiatu rypińskiego zlokalizowano jedno laboratorium badawcze wykonujące badania wody przeznaczonej do spożycia o udokumentowanym systemie jakości. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Rypinie w ramach nadzoru nad laboratoriami wykonującymi badania jakości wody wydał decyzję zatwierdzającą system jakości prowadzonych badań wody na podstawie złożonego wniosku.

Woda przeznaczona do spożycia przez ludzi.

Poniższa tabela przedstawia klasyfikację wodociągów w zależności od wielkości produkcji wody w ciągu doby oraz szacunkową ilość osób korzystających z wodociągów z podziałem na poszczególne grupy:

Wodociąg o produkcji [m ³ /d]	Liczba urządzeń wodociagowych w ewidencji		Liczba ludności korzystająca z wodociągu [tys.]
	miasto	wieś	
< 100	-	1	0,728
100 – 1000	-	12	25,839
1000 – 10000	1	-	15,885

Poniższa tabela przedstawia ilość przeprowadzonych badań w roku sprawozdawczym:

Wodociąg o produkcji [m ³ /d]	Liczba pobranych próbek wody	Zakres badań:	
		grupa A - 3, grupa B - 0	grupa A – parametry grupy A + enterokoki (dawniej monitoring kontrolny)
<100	grupa A - 24, grupa B - 6	grupa B – parametry grupy B (dawniej monitoring przeglądowy)	
100 – 1000	grupa A - 9, grupa B - 1		
1000 – 10000	grupa A - 36, grupa B - 7		

Grupa wodociągów o produkcji wody < 100 m³/d.

W I półroczu 2019r. zewidencjonowano w tej grupie jeden podmiot zaopatrujący wodę do spożycia przez ludzi. Woda z wodociągu < 100m³/d w I półroczu 2019r nie odpowiadała wymaganiom rozporządzenia Ministra zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 poz. 2294) W wodzie pobranej w stacji

uzdatniania wody stwierdzono ponadnormatywną zawartość żelaza – od 413 do 4050 µg/l (wartość dopuszczalna: 200 µg/l), manganu – od 201 do 290 µg/l (wartość dopuszczalna: 50 µg/l) oraz podwyższoną mętność wody – od 2,6 do 22 NTU (wartość dopuszczalna: 1 NTU). Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Rypinie wystąpił do właściciela wodociągu o niezwłoczne przedłożenie planu działań naprawczych, które będą podejmowane w celu skutecznego usunięcia zanieczyszczenia fizykochemicznego wody.

Właściciel wodociągu poinformował o podjętych działaniach naprawczych, tj. zlecono firmie zewnętrznej wykonanie wydłużenia przewodów filtracyjnych w stacji uzdatniania wody. Do czasu wykonania tej usługi gmina będzie wykonywała częste płukanie sieci wodociągowej i wykonywać będzie badania kontrole na zawartość żelaza, manganu i mętności wody.

Administrator wodociągu wyłączył z eksploatacji stację uzdatniania wody a sieć dystrybucji podłączył do sąsiadującego wodociągu. Mieszkańcom jest dostarczana woda o dobrej jakości.

Stan sanitarno-techniczny studni i pomieszczenia hydroformi nie budził zastrzeżeń. Przeprowadzono jedną kontrolę sanitarną.

Nie odnotowano deficytów wody w I półroczu 2019r. spowodowanych niedostateczną ilością i wydajnością wodociągów.

Nie ustanowiono stref ochronnych ujęć wody. Ujęcia wody są ogrodzone szczerłą siatką i zabezpieczone przed dostępem osób nieupoważnionych, ogrodzony teren obejmuje wcześniej wyznaczoną strefę ochrony bezpośredniej.

Grupa wodociągów o produkcji wody od 100 m³/d do 1000 m³/d.

W I półroczu 2019r. zewidencjonowano w tej grupie 12 podmiotów zaopatrujących w wodę do spożycia przez ludzi. Jakość wody w tej grupie obiektów spełnia wymagania zawarte w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 poz. 2294) i była oceniana jako dobra.

Stan sanitarno-techniczny studni i pomieszczenia hydroformi na ogół nie budził zastrzeżeń. Przeprowadzono łącznie 12 kontroli sanitarnych, skontrolowano wszystkie wodociągi. W jednym wodociągu kontrola sanitarna wykazała nieprawidłowości, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Rypinie wydał decyzję nakazującą doprowadzenie do należytego stanu sanitarnego ściany i lamperie w pomieszczeniu hydroformi. Obowiązek zawarty w decyzji należy wykonać do dnia: 30.09.2019r.

W I półroczu 2019r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Rypinie nie wydał w tej grupie obiektów żadnej decyzji stwierdzającej warunkową przydatność wody do spożycia lub brak przydatności.

Nie odnotowano deficytów wody w I półroczu 2019r. spowodowanych niedostateczną ilością i wydajnością wodociągów.

Nie ustanowiono stref ochronnych ujęć wody. Ujęcia wody są ogrodzone szczerłą siatką i zabezpieczone przed dostępem osób nieupoważnionych, ogrodzony teren obejmuje wcześniej wyznaczoną strefę ochrony bezpośredniej.

Grupa wodociągów o produkcji wody od 1000 m³/d do 10000 m³/d.

W I półroczu 2019r. zewidencjonowano w tej grupie 1 podmiot zaopatrujący w wodę do spożycia przez ludzi.

W trakcie I półroczu 2019r. wodociąg publiczny w Rypinie produkował wodę odpowiadającą wymaganiom rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. z 2017 poz. 2294).

Stwierdzono krótkotrwałe zanieczyszczenia fizykochemiczne wody z uwagi na przekroczenia zawartości manganu w wodzie w dwóch punktach monitoringowych. Niewłaściwą jakość wody stwierdzano przez 9 dni.

Przeprowadzono łącznie 1 kontrolę sanitarną w tej grupie obiektów. W I półroczu 2019r. Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno – porządkowego i sanitarno – technicznego urzędzeń wodociągowych.

Nie odnotowano deficytów wody spowodowanych niedostateczną wydajnością wodociągu.

Ustanowiono strefę ochrony bezpośredniej wokół ujęcia wody – SUW Bielawki. Administrator wodociągu (PK „KOMES” Sp. z o.o.) wystąpił także w 2018r. z wnioskiem o ustanowienie strefy ochrony bezpośredniej i pośredniej ujęcia – SUW Wodna do Wojewody Kujawsko-Pomorskiego. Ujęcia wody są ogrodzone szczelną siatką i zabezpieczone przed dostępem osób nieupoważnionych poprzez umieszczenia alarmu, teren zabezpieczenia obejmuje wcześniej wyznaczoną strefę ochrony bezpośredniej.

Inne podmioty zaopatrujące w wodę.

Nie zewidencjonowano żadnego innego podmiotu w tej grupie obiektów.

Kąpieliska, miejsca wykorzystywane do kąpieli.

W I półroczu 2019 roku na terenie powiatu rypińskiego nie zewidencjonowano miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli. Na terenie powiatu rypińskiego nie funkcjonowało żadne kąpielisko raportowane do Komisji Europejskiej.

Pływalnie.

Nie zewidencjonowano żadnego podmiotu w tej grupie obiektów. Nadzór nad Rypińskim Centrum Sportu dysponującym pływalnią sprawuje Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Bydgoszczy.

Zagrożenia związane z użytkowaniem wewnętrznych instalacji wody ciepłej.

W I półroczu 2019r. pobrano 3 próbki ciepłej wody do badań w kierunku *Legionella* sp. Próbkę pobrano w obiekcie hotelarskim w Ryplinie, w związku ze sprawowaniem bieżącego nadzoru sanitarnego. Badania wykazały, że sieć wewnętrzna obiektu hotelarskiego spełnia wymagania rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 poz. 2294). Wydano informację o przydatności wody do użytkowania.

Podczas kontroli sanitarnych obiektów hotelarskich sprawdzano obowiązek wykonania badań wody ciepłej przez właścicieli ww. obiektów. Nie stwierdzono uchybień ani nieprawidłowości w tym zakresie.

Kontrole przeprowadzane w szkołach, gimnazjum i zespołach szkół pod kątem warunków do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w szkołach wykazały, że natryskownie czynne, z bieżącą ciepłą wodą nie są używane.

Podsumowanie

W I półroczu 2019r. 13 wodociągów produkowało wodę odpowiadającą wymaganiom sanitarnym. Stwierdzono krótkotrwałe zanieczyszczenia fizykochemiczne w 1 wodociągu. Jeden wodociąg o produkcji < 100m³/d produkował wodę nie odpowiadającą wymaganiom rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 poz. 2294). Administrator wyłączył Stację Uzdatniania Wody, konsumenci mieli dostarczaną wodę o dobrej jakości z innego wodociągu.

W I półroczu 2019r, podobnie jak w roku poprzednim, zwodociągowane były niemal wszystkie miejscowości na terenie powiatu rypińskiego, z wyjątkiem jednej – Lamkowitzny, gmina Wąpielsk. Część posesji nie była przyłączona do wodociągów.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Rypinie podejmował działania mające na celu zaopatrzenie ludności w wodę o właściwej jakości. m.in.:

- a) prowadzono monitoring jakości wody, uzgadniano harmonogramy poboru próbek wody sporządzone przez administratorów wodociągów w ramach kontroli wewnętrznej,
- b) przekazywano wójtom, burmistrzowi, administratorom wodociągów roczne okresowe oceny i informacje o jakości wody,
- c) przeprowadzono 15 poborów próbek wody do badań, pobrano 43 próbki wody do spożycia,
- d) przeprowadzono łącznie 14 kontroli sanitarnych,
- e) wydano 2 decyzje o opłacie w związku z wykrytymi zanieczyszczeniami fizykochemicznymi wody.
- f) wydano 1 decyzję merytoryczną i 1 decyzję o opłacie w związku z stwierdzonym złym stanem sanitarnym ścian w pomieszczeniu hydroforni, termin wykonania ustalono na 30.09.2019r
- g) wydano 1 decyzję zatwierdzającą system jakości prowadzonych badań wody na podstawie złożonego wniosku laboratorium badawczego spoza inspekcji
- h) wydano jedną ocenę higieniczną na materiały i wyroby użyte do dystrybucji wody przy wymianie pompy głębinowej w studni w jednym wodociągu.

V. Nadzór nad żywnością i żywniem

W pierwszej połowie 2019r. w ewidencji pozostawało 517 zakładów. Nadzorem sanitarnym objęte było 150 zakładów. W nadzorowanych zakładach przeprowadzono 222 kontrole sanitarne w tym 20 kontrole interwencyjnych. W wyniku przeprowadzonych kontroli sanitarnych w ramach nadzoru bieżącego wydano 81 decyzji tj. 12 decyzji nakazujących usunięcie nieprawidłowości, 1 decyzję o wycofaniu z obrotu środka spożywczego, 29 decyzji płatniczych za stwierdzone nieprawidłowości, 17 decyzji wykreślających zakład z rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej, 19 decyzji zatwierdzających zakład, 3 decyzje zmieniające termin wykonania obowiązków zawartych w decyzji. Za stwierdzone nieprawidłowości sanitarne nałożono 9 mandatów karnych na kwotę 2800 zł. W czasie kontroli w 64 zakładach dokonano oceny zgodności z arkuszem oceny zakładu na podstawie analizy ryzyka. Stwierdzono 6 zakładów o średniej kategorii ryzyka oraz 1 zakład o wysokiej kategoryzacji ryzyka. Łącznie w pierwszej połowie 2019r. pobrano do badań 91 próbek środków spożywczych, których nie kwestionowano.

OBIEKTY PRODUKCJI ŻYWNOSĆCI:

W pierwszej połowie 2019r. działalność produkcyjną prowadzono w 92 zakładach. Skontrolowanych zostało 18 zakładów, z których 8 zostało ocenionych zgodnie z arkuszem oceny zakładu na podstawie analizy ryzyka. W tej grupie obiektów nie stwierdzono zakładów o średniej i wysokiej kategorii ryzyka. Łącznie w pierwszej połowie 2019r. przeprowadzono 21 kontroli sanitarnych. Wydano 4 decyzje płatnicze w tym 3 decyzje płatnicze za czynności kontrolne wykonane w 2018r. (stwierdzenie nieprawidłowości) i 1 decyzję płatniczą w związku z kwestionowaną w 2018r. próbką żywności. Wydano 2 decyzje zatwierdzające zakład, oraz 1 decyzję wykreślającą zakład z rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Podczas przeprowadzania kontroli sanitarnych zwracano uwagę na stosowane surowce i substancje dodatkowe, nie stwierdzano surowców i substancji dodatkowych, które w swoim składzie zawierałyby składniki pochodzące z organizmów genetycznie modyfikowanych. Dodatkowo prowadzono kontrole w zakresie znajdowania się w środkach spożywczych produkowanych w zakładach będących pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Rypinie substancji dodatkowych: estry sorbitolu E 493-494 oraz stearoilomleczany E 481-482, w dwóch zakładach stwierdzono produkty które zawierają ww. substancje dodatkowe.

W porównaniu z rokiem poprzednim stan sanitarno - techniczny tej grupy obiektów uległ poprawie.

OBIEKTY OBROTU ŻYWNOSĆCIĄ

W pierwszej połowie 2019r. działalność handlowa prowadzona była w 305 zakładach. Kontrole sanitarne przeprowadzono w 84 zakładach. W 25 zakładach przeprowadzono ocenę zgodności z arkuszem oceny zakładu na podstawie analizy ryzyka. Stwierdzono 1 zakład o wysokiej kategorii ryzyka oraz 6 zakładów o średniej kategorii ryzyka. Łącznie w tej grupie obiektów przeprowadzono 150 kontroli sanitarnych, w tym 15 kontroli interwencyjnych, 8 kontroli interwencyjnych dotyczyły działań akcyjnych związanych z wycofaniem z obrotu środków spożywczych, 6 kontroli interwencyjnych dotyczyło doniesień sanitarnych na złą jakość środków spożywczych, zły stan sanitarny zakładów, 1 kontrola interwencyjna została przeprowadzona w związku z otrzymanym kwestionowanym wynikiem badań z laboratorium próbek którą zgłoszono do systemu RASFF.

W żadnym przypadku doniesienia sanitarne nie zostały potwierdzone. W wyniku przeprowadzonych kontroli sanitarnych nałożono 8 mandatów karnych na kwotę 2800 zł. W tej

grupie obiektów wydano 57 decyzji, tj. 21 decyzji płatniczych w związku ze stwierdzeniem nieprawidłowości, 11 decyzji nakazujących usunięcie nieprawidłowości, 3 decyzje zmieniające termin wykonania obowiązków zawartych w decyzji, 1 decyzję o wycofaniu z obrotu środka spożywczego, 14 decyzji zatwierdzających zakład do prowadzenia działalności 7 decyzji wykreślających zakład z rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

W porównaniu z rokiem poprzednim stan sanitarno - techniczny tej grupy obiektów nie uległ poprawie.

Nieprawidłowości sanitarno-techniczne stwierdzone najczęściej podczas kontroli sanitarnych w obiektach tej grupy to:

- brak czystości i porządku w pomieszczeniach kontrolowanych zakładów: podłogi brudne, brudne półki składowane są środki spożywcze, brudne parapety, na parapetach padłe owady, zakurzone środki spożywcze, urządzenia chłodnicze i zamrażalnice brudne, zamrażarki oszronione, pajęczyny na ścianach i sufitach, w szafie do przechowywania odzieży ochronnej i osobistej brudno, odzież osobista składowana w przypadkowym miejscu na zamrażarce w magazynie, w szafce pod blatem roboczym na sali sprzedaży (stoisko sprzedaży mięsa i wędlin) stwierdzono ślady gryzoni (odchody mysie),
- brak prawidłowych pojemników na odpady komunalne wewnątrz zakładów, odpady gromadzone są w kartonie, pojemniki na odpady komunalne bez pokryw,
- brak rozdzielnej sprzedaży surowców i wyrobów gotowych, surowce (mięso wieprzowe, mięso drobiowe, owoce i warzywa) oraz wyroby gotowe (przetwory mięsne-wędliny) ważone są na jednej wadze,
- nieprawidłowe przechowywanie odzieży ochronnej i osobistej w kontrolowanych zakładach:
  - brak szafy do przechowywania odzieży ochronnej i osobistej w zakładzie,
  - brak segregacji odzieży w szafie do przechowywania odzieży ochronnej i osobistej, osoby mające kontakt z żywnością nie posiadają odzieży ochronnej, lub nie posiadają właściwej odzieży ochronnej,
  - brak możliwości korzystania w zakładzie z pomieszczenia do mycia i dezynfekcji koszy zakupowych, w pomieszczeniu mycia i dezynfekcji koszy zakupowych składowane są w dużych ilościach opakowania plastikowe, opakowania kartonowe, kosze metalowe,
  - zły stan sanitarno-techniczny sufitów i ścian pomieszczeń zakładów: brudne ściany i sufity, na ścianach i sufitach zacieki, tuszcząca się farba na sufitach i ścianach, pajęczyny na ścianach i sufitach, ściany trudne do utrzymania w czystości, na ścianach styropian,
  - zły stan sanitarno-techniczny podłóg w pomieszczeniach zakładu: podłogi trudne do utrzymania w czystości, uszkodzona posadzka betonowa
    - ubytki betonu, płytki uszkodzone
    - odklejone od posadzki, uszkodzona wykładzina PCV,
  - zły stan sanitarno-techniczny szafek i blatu roboczego na stoisku sprzedaży mięsa i wędlin w kontrolowanym zakładzie,
  - zły stan sanitarno-techniczny pnia (kloc) masarskiego do mięsa, powierzchnia robocza pnia zniszczona, trudna do utrzymania w czystości w kontrolowanym zakładzie,
  - zły stan sanitarno-techniczny baterii natryskowej przy urządzeniu do mycia i dezynfekcji koszy zakupowych, bateria i jej elementy uszkodzone oraz zapleśniałe w kontrolowanym zakładzie,
  - brak do wglądu lub brak aktualnych orzeczeń lekarskich dla celów sanitarno-epidemiologicznych osób mających kontakt z żywnością zatrudnionych w kontrolowanych zakładach,
  - stwierdzenie w kontrolowanych zakładach środków spożywczych po upływie daty minimalnej trwałości i po upływie terminu przydatności do spożycia,

- stwierdzenie w kontrolowanych zakładach środków spożywczych bez daty minimalnej trwałości (brak na opakowaniu daty minimalnej trwałości) oraz bez terminu przydatności do spożycia (brak na opakowaniu terminu przydatności do spożycia),
- stwierdzenie w kontrolowanych zakładach mięsa drobiowego (skrzydełka drobiowe, udka) niewiadomego pochodzenia, bez oznakowania, brak dokumentacji stwierdzającej pochodzenie mięsa drobiowego (skrzydełka drobiowe, udka), brak do wglądu dokumentów dostawy,
- nieprawidłowe przechowywanie środków spożywczych w kontrolowanych zakładach:
  - środki spożywcze łatwo psujące się składowane są na ladzie sprzedazy na sali sprzedazy, przerwanie tańcucha chłodniczego (temperatura na sali sprzedazy +20°C),
  - napoje alkoholowe i bezalkoholowe przechowywane są w pomieszczeniu składowania węgla kamiennego,
  - artykuły ciastkarskie przechowywane nieprawidłowo na krajalnicy do mięsa,
  - napoje przechowywane są w pomieszczeniu mycia i dezynfekcji koszy zakupowych, brak możliwości mycia i dezynfekcji koszy zakupowych w kontrolowanym zakładzie,
- brak opracowanej i wdrożonej dokumentacji dotyczącej dobrej praktyki higienicznej GHP i systemu HACCP lub brak do wglądu dokumentacji dotyczącej dobrej praktyki higienicznej GHP i systemu HACCP w kontrolowanych zakładach,
- brak segregacji środków spożywczych w urządzeniu chłodniczym na sali sprzedazy i w pomieszczeniu magazynowym, jaja składowane w bezpośrednim kontakcie z artykułami nabiałowymi i z warzywami.
- brak możliwości korzystania z pomieszczenia wc dla personelu zakładu, w wc na podłodze składowane są artykuły przemysłowe,
- brak bieżącej ciepłej wody w pomieszczeniu wc w kontrolowanym zakładzie,
- brak w zakładzie urządzenia do mycia i dezynfekcji narzędzi roboczych i wyposażenia,
- brak do wglądu dokumentacji stwierdzającej postępowanie z ubocznymi produktami pochodzenia zwierzęcego kategorii 3,
- brak do wglądu dokumentacji stwierdzającej pochodzenie wyrobów mięsnych (wędliny), oraz brak oznakowania wyrobów mięsnych (wędliny) oferowanych do sprzedazy konsumentom, a także brak informacji dla konsumentów o składnikach wchodzących w skład produktów i o substancjach lub produktach powodujących alergie lub reakcje nietolerancji,
- brak do wglądu decyzji terenowo właściwego Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego dotyczącej prowadzonej działalności.

Dodatkowo sprawdzano w czasie kontroli:

1. przestrzeganie warunków określonych w rozporządzeniach (WE) 1829/2003 i 1830/2003 dotyczących żywności genetycznie zmodyfikowanej, ze szczególnym uwzględnieniem prawidłowego znakowania środków spożywczych zawierających GMO oraz wymaganej dokumentacji w tym zakresie,
2. przestrzeganie przepisów rozporządzenia (WE) 1924/2006 w sprawie oświadczeń żywieniowych i zdrowotnych dotyczących żywności,
3. przestrzeganie wymagań dotyczących dystrybucji suplementów diety, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz środków spożywczych wzbogacanych, w zakresie znakowania, prezentacji i reklamy,
4. identyfikowalność przedsiębiorstw dla suplementów diety i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego,
5. zgodność środków spożywczych z przepisami Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 609/2013 z dnia 12 czerwca 2013 r. w sprawie żywności przeznaczonej dla niemowląt i małych dzieci oraz żywności specjalnego przeznaczenia medycznego i środków spożywczych zastępujących całodzienną dietę, do kontroli masy ciała oraz uchylające dyrektywę Rady 92/52/EWG, dyrektywy Komisji 96/8/WE, 1999/21/WE, 2006/125/WE i 2006/141/WE, dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/39/WE oraz rozporządzenia Komisji (WE) nr 41/2009 i (WE) nr 953/2009 i z przepisami

- rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 16 września 2010r. w sprawie środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego, informowanie konsumentów w zakładach na temat składu żywności nieopakowanej, w tym informowanie o obecności alergenów,
7. prawidłowość sprzedaży mięsa wieprzowego i produktów wytworzonych z mięsa wieprzowego, oraz obecność w obrocie mięsa dzików i produktów wytworzonych z tego mięsa. Prowadzono również działania akcyjne dotyczące wzmoczenia nadzoru nad sprzedażą mięsa i odpadami gastronomicznymi w związku z ASF, w wyniku przeprowadzanych kontroli w 2 przypadkach na targowiskach (stoisko sprzedaży wędlin, ruchomy punkt sprzedaży wyrobów mięsnych) stwierdzano następujące nieprawidłowości:
- brak do wglądu dokumentacji stwierdzającej pochodzenie wyrobów mięsnych (wędliny),
  - brak oznakowania wyrobów mięsnych (wędliny) oferowanych do sprzedaży konsumentom, oraz brak informacji dla konsumentów o składnikach wchodzących w skład produktów i o substancjach lub produktach powodujących alergie lub reakcje nietolerancji,
  - brak do wglądu dokumentacji stwierdzającej postępowanie z ubocznymi produktami pochodzenia zwierzęcego kategorii 3,
  - nieprawidłowe przechowywanie i sprzedaż wyrobów mięsnych (wędliny) sprzedawanych luzem, bez opakowań jednostkowych, wędliny przechowywane są w warunkach temperatury otoczenia na stoisku sprzedaży wędlin, wędliny sprzedawane luzem niezabezpieczone przed zanieczyszczeniem, wyeksponowane na stole sprzedaży w zasięgu klienta,
  - brak do wglądu orzeczenia lekarskiego dla celów sanitarno-epidemiologicznych pracownika mającego kontakt z żywnością,
  - brak do wglądu decyzji terenowo właściwego Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego dotyczącej prowadzonej działalności,
  - brak do wglądu dokumentacji dotyczącej dobrej praktyki higienicznej GHP i systemu HACCP dotyczącej kontrolowanego zakładu,
  - brak urządzenia dla utrzymania właściwej higieny personelu (umywalka do mycia rąk), oraz sprzętu dla higienicznego mycia i suszenia rąk na stoisku sprzedaży wyrobów mięsnych (wędliny),
  - brak możliwości mycia i dezynfekcji narzędzi roboczych wykorzystywanych przy prowadzonej działalności na stoisku sprzedaży wyrobów mięsnych (wędliny),
  - brak możliwości korzystania z bieżącej wody pitnej gorącej i zimnej na stoisku sprzedaży wyrobów mięsnych (wędliny), stoisko sprzedaży wędlin nie wyposażono w umywalkę do mycia rąk,
  - osoba mająca kontakt z żywnością pracuje bez prawidłowej odzieży ochronnej,
  - nieprawidłowa sprzedaż wyrobów mięsnych, przenwanie łańcucha chłodniczego.

OBIEKTY ŻYWIENIA ZBIOROWEGO

W pierwszej połowie 2019r. działalność prowadzona była w 103 zakładach. Skontrolowano 41 zakładów. W wyniku przeprowadzonej oceny zgodności z arkuszem oceny zakładu na podstawie analizy ryzyka 25 zakładów oceniono pozytywnie (ryzyko niskie), nie stwierdzono zakładów o wysokiej kategorii ryzyka i o średniej kategorii ryzyka.

Łącznie przeprowadzono 44 kontrole sanitarne w tym 4 kontrole interwencyjne. 3 kontrole interwencyjne dotyczyły działań akcyjnych związanych z wycofaniem z obrotu środków spożywczych, 1 kontrola interwencyjna dotyczyła doniesienia sanitarnego na zły stan sanitarny zakładu, doniesienie sanitarne zostało potwierdzone, w wyniku przeprowadzonej kontroli interwencyjnej stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- brak czystości w pomieszczeniach zakładu: brudne podłogi we wszystkich pomieszczeniach zakładu, brudny sprzęt, brudne urządzenia chłodnicze

- (pomieszczenie obróbki wstępnej warzyw, kuchnia właściwa), brudne szczyby w otworach okiennych (sala konsumpcyjna), brudna umywalka w kuchni właściwej, nieprawidłowe składowanie pustych opakowań kartonowych po środkach spożywczych (opakowania kartonowe składowane w dużej ilości w kuchni właściwej, w magazynie, w ciągu komunikacyjnym, brak możliwości dojścia do urządzeń chłodniczych w pomieszczeniu magazynowym oraz do urządzeń w kuchni właściwej), nieprawidłowe składowanie odpadów komunalnych w zakładzie (worki z odpadami składowane w kuchni właściwej, w ciągu komunikacyjnym), składowanie akcesoriów komputerowych w dużej ilości w pomieszczeniu przeznaczonym do wstępnego przygotowania mięsa, zły stan sanitarno-techniczny sufitu w pomieszczeniu kuchni właściwej (sufit brudny, zacieki na suficie),
- brak oświetlenia w pomieszczeniu magazynowym,
- brak prawidłowego pojemnika na odpady w pomieszczeniu kuchni właściwej (pojemnik bez pokrywy),
- brak prawidłowej odzieży ochronnej osoby mającej kontakt z żywnością.

W tej grupie wydano 17 decyzji administracyjnych, tj. 1 decyzja nakazująca wykonanie nieprawidłowości zawartych w protokole kontroli sanitarnej oraz 4 decyzje o opłacie w związku ze stwierdzeniem nieprawidłowości, 3 decyzje zatwierdzające zakład do prowadzenia działalności, 9 decyzji wykreślających zakład z rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

W tej grupie obiektów stan sanitarno-techniczny uległ pogorszeniu w porównaniu do roku poprzedniego.

Prowadzono również działania aktywne dotyczące wzmoczenia nadzoru nad sprzedaną mięsa i odpadami gastronomicznymi, w związku z ASF. W wyniku przeprowadzanych kontroli nie stwierdzano nieprawidłowości.

WYTWÓRNIĘ MATERIAŁÓW I WYROBÓW PRZEZNACZONYCH DO KONTAKTU Z ŻYWNOCIĄ

W pierwszej połowie 2019r. działalność prowadzona była w 5 zakładach produkcji opakowań do żywności.

W pierwszym półroczu 2019r. w tej grupie obiektów przeprowadzono 1 kontrolę zakładu (kontrola interwencyjna), którego nie oceniono zgodnie z arkuszem oceny zakładu na podstawie analizy ryzyka, kontrola interwencyjna została przeprowadzona w związku z doniesieniem sanitarnym dotyczącym złej jakości papieru powlekanego silikonem z nadrukiem. Doniesienie sanitarne nie zostało potwierdzone. W tej grupie obiektów nie wydano decyzji administracyjnych. W porównaniu do roku poprzedniego stan sanitarno-techniczny w tej grupie obiektów nie uległ pogorszeniu.

MIEJSCA OBROTU MATERIAŁAMI I WYROBAMI PRZEZNACZONYMI DO KONTAKTU Z ŻYWNOCIĄ

W pierwszej połowie 2019r. pod nadzorem sanitarnym pozostawało 12 zakładów wprowadzających do obrotu materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością. Skontrolowano 6 zakładów. Łącznie przeprowadzono 6 kontroli sanitarnych w tej grupie obiektów. W wyniku przeprowadzonej oceny zgodności z arkuszem oceny zakładu na podstawie analizy ryzyka 6 zakładów oceniono pozytywnie (ryzyko niskie), nie stwierdzono zakładów o wysokiej kategorii ryzyka i o średniej kategorii ryzyka. W tej grupie obiektów w wyniku przeprowadzonych kontroli sanitarnych nie stwierdzono nieprawidłowości i nie wydano decyzji administracyjnych. W porównaniu do roku poprzedniego stan sanitarno-techniczny w tej grupie obiektów nie uległ pogorszeniu.

VI. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej

W I półroczu 2019 r. skontrolowano 73 obiekty. Przeprowadzono łącznie 94 kontrole tj. 74 kontrole obiektów użyteczności publicznej oraz 20 kontroli nadzorujących przebieg ekshumacji. Skontrolowano 10 środków transportu (7 autokarów przy kontroli zakładów usług pogrzebowych i 3 autobusy przy kontroli dworca).

W I połowie 2019r wydano: 21 decyzji merytorycznych w tym: 19 decyzji dotyczących ekshumacji zwłok, 1 decyzję nakazującą usunięcie nieprawidłowości stwierdzonych podczas kontroli oraz 1 decyzjęumarzającą postępowanie w postępowaniu dot. braku pisemnych procedur sanitarnych zapewnających ochronę przed zakażeniami w zakładzie fryzjerskim. W I połowie 2019r Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Rypinie wydał 21 decyzji o opłacie, w tym: dot. ekshumacji – 19, dot. stwierdzonych nieprawidłowości podczas kontroli - 1 i umarzająca – 1.

Ustępy publiczne i ogólnodostępne

(w ewidencji – 2 ustępy publiczne; 4 – ustępy ogólnodostępne; skontrolowano wszystkie obiekty)

Ustępy publiczne są to obiekty skanalizowane, z przedionkami wyposażonymi w umywalki z bieżącą ciepłą i zimną wodą wyposażone w papier toaletowy, ręczniki jednorazowego użytku, mydło w płynie. Ustępy znajdują się przy targowiskach miejskich. Ustępy publiczne nie są dostosowane dla osób niepełnosprawnych.

Ustępy ogólnodostępne znajdują się na terenie miasta, w supermarketach. Są to na ogół małe obiekty z 1 lub 2 kabinami bez przedionków. Ustępy ogólnodostępne są zaopatrzone w wodę z wodociągu publicznego w Rypinie, woda podgrzewana jest przez elektryczne podgrzewacze. Ustęp ogólnodostępny znajdujący się w galerii handlowej składa się z 8 mis ustępowych oraz 2 bidetów. Ciepła woda dostarczana jest z ciepłowni w Rypinie. Ściany na całej wysokości i podłogi łatwozmywalne. Dwa ustępy ogólnodostępne są dostosowane dla osób niepełnosprawnych. Stan sanitarny ustępów ogólnodostępnych nie budził zastrzeżeń.

Obiekty hotelarskie

Hotel (w ewidencji – 2 obiekty, skontrolowano – 1)

Skontrolowano 1 hotel jednogwiazdkowy posiadający decyzję marszałka. Woj. Kuj – Pomorskiego. Jest to budynek wolnostojący wielokondygnacyjny, całoroczny. Obiekt nie jest dostosowany dla osób niepełnosprawnych. Do hotelu jest doprowadzona bieżąca ciepła i zimna woda z wodociągu publicznego, ścieki odprowadzane do kanalizacji miejskiej. Obiekt dysponuje 36 miejscami noclegowymi w 18 pokojach. Pranie bielizny odbywa się w zewnętrznej pralni usługowej. Przy każdym pokoju znajduje się łazienka. Dodatkowo w obiekcie wydzielono sale konferencyjne i szkoleniowe. Na parterze wydzielono ustęp ogólnodostępny, odrębny dla kobiet i mężczyzn. Przy budynku hotelowym znajduje się utwardzony parking dla gości hotelowych.

Inne obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie (w ewidencji – 16 obiektów tj. 9 obiektów hotelarskich i 7 gospodarstw agroturystycznych; skontrolowano: łącznie – 9 obiektów tj.: 7 obiektów hotelarskich oraz 2 gospodarstwa agroturystyczne)

Skontrolowane obiekty hotelarskie to obiekty całoroczne, zwodociągowane, posiadające łącznie 62 pokoje mieszkalne z 166 miejscami noclegowymi. W obiektach zespoły higieniczno-sanitarne zlokalizowane są przy jednostkach mieszkalnych lub są ogólnodostępne. W 3 skontrolowanych obiektach hotelarskich ścieki odprowadzane są do kanalizacji wiejskiej, w 1 poprzez osadnik przepływowy do rzeki Rypienicy, w 1 obiekcie hotelarskim ścieki

odprowadzane są do przydomowej oczyszczalni ścieków a w 2 do zbiorników bezodpływowych i są opróżniane przez firmy specjalistyczne udokumentowane stosownymi umowami.

W jednym obiekcie hotelarskim stwierdzono zły stan higieniczno-sanitarny oraz techniczny. Wydano 1 decyzję nakazującą usunięcie nieprawidłowości stwierdzonych podczas kontroli oraz 1 decyzję o opłacie. Nieprawidłowości w kontrolowanym obiekcie hotelarskim dotyczyły:

- brudnych ścian i pajęczyn na klatce schodowej, w części pokoi oraz aneksie kuchennym,
- zniszczonej podłogi w jednym pokoju i na korytarzu przy aneksie kuchennym,
- brudnych kratk w wentylacyjnych w łazience na parterze oraz w łazienkach w części pokoi,
- urwanej deski sedesowej w łazience,
- zagrzybionych i częściowo uszkodzonych fug w łazienkach w części pokoi,
- urwanej listwy przypodłogowej,
- brudnego sufitu w korytarzu.

Skontrolowano 2 gospodarstwa agroturystyczne (1 sezonowe i 1 całoroczne). Skontrolowane gospodarstwa agroturystyczne to obiekty zwodociągowane, z uregulowaną gospodarką ściekową (bezodpływowe zbiorniki). Stan sanitarno-techniczny pomieszczeń dla gości i otoczenia ww. obiekcie nie budził zastrzeżeń.

Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej i zakłady, w których są świadczone łącznie więcej niż jedna z usług fryzjerskich, kosmetycznych lub odnowy biologicznej (w ewidencji – 59 obiektów, skontrolowano – 46)

Wszystkie zakłady były podłączone do sieci wodociągowej. Do zakładów doprowadzono ciepłą i zimną wodę lub zainstalowano w nich urządzenia do podgrzewania wody. Ścieki były odprowadzane do kanalizacji miejskiej lub gminnej lub do szczelnego szamba. Odpady komunalne zbierane były prawidłowo. Nie stwierdzono nieprawidłowości sanitarnych w zakresie gospodarki ściekowej.

Wszystkie zakłady posiadały ustęp wchodzący w skład lokalu lub korzystały z ustępu znajdującego się w odległości nie większej niż 75m od zakładu (dojście odbywa się drogami komunikacji wewnętrznej). We wszystkich obiektach ustęp był wspólny dla personelu i klientów. Pranie bielizny i odzieży odbywało się poza zakładami we własnym zakresie.

Zakłady fryzjerskie (w ewidencji – 32 obiekty, skontrolowano – 11)

Stan sanitarny zakładów fryzjerskich nie budził zastrzeżeń. Wydano 1 decyzję umarzającą, dot. braku pisemnych procedur sanitarnych zapewniających ochronę przed zakażeniami w zakładzie fryzjerskim oraz 1 decyzję umarzającą o opłacie.

Zakłady kosmetyczne (w ewidencji – 15 obiektów, skontrolowano – 5)

Stan sanitarny i techniczny tej grupy obiektów nie budził zastrzeżeń. W omawianej grupie obiektów zakłady wykonywały zabiegi, w trakcie których dochodzi do naruszenia ciągłości tkanek. W kontrolowanych zakładach były opracowane i wdrożone procedury sanitarne, stosowane były narzędzia wielokrotnego użycia, sterylizowane poza zakładami (na podstawie umowy z placówką zakładu opieki zdrowotnej). Skontrolowane zakłady wytwarzały odpady niebezpieczne, posiadały instrukcje postępowania z odpadami niebezpiecznymi i umowy na odbiór omawianych odpadów.

Zakłady odnowy biologicznej (w ewidencji – 8 obiektów, skontrolowano – 5 obiektów)

Obiekty skontrolowane były w dobrym stanie sanitarnym i technicznym. W obiektach w miejscu widocznym dla osoby zamierzającej skorzystać z solarium oraz na wysokości umożliwiającej swobodne odczytanie umieszczono informacje o zakazie udostępniania solarium osobom, które nie ukończyły 18 roku życia oraz treści informacji o ryzyku związanym

z korzystaniem z solarium z dnia 18 stycznia 2018 r. (Dz. U. z 2018 r. poz. 275). W obiektach przestrzega się zakazu promocji i reklamy usług w zakresie udostępniania solarium.

Zakłady, w których są świadczone łącznie więcej niż jedna z usług fryzjerskich, kosmetycznych lub odnowy biologicznej (w ewidencji – 4 obiekty, skontrolowano – 2 obiekty)

W skontrolowanych obiektach należących do powyższej grupy znajdują się 2 zakłady fryzjersko - kosmetyczne, które wykonywały zabiegi, w trakcie których dochodzi do naruszenia ciągłości tkanek. W zakładach były opracowane i wdrożone procedury sanitarne, stosowane były narzędzia sterylizowane (podpisane umowy na sterylizację narzędzi z NZOZ- em) Zakłady wytwarzające odpady niebezpieczne posiadały instrukcje postępowania z odpadami niebezpiecznymi i umowy na odbiór omawianych odpadów.

Dworzec PKS w Rypinie (w ewidencji – 1 obiekt, skontrolowany)

Dworzec to budynek parterowy składający się z poczekalni i sanitariatów dla podróżnych oraz zaplecza administracyjno-socjalnego dla kierowców i pracowników. Budynek dworca nie jest dostosowany dla osób niepełnosprawnych. Przy kontroli dworca wyrywkowo sprawdzono 3 środki transportu (autobusy). Stan sanitarny dworca oraz autobusów nie budził zastrzeżeń.

Tereny rekreacyjne (w ewidencji – 53 obiekty, w tym: parki – 3, miejsca do odpoczynku z placami zabaw dla dzieci i piaskownicami – 48, place zabaw bez piaskownicy – 2; skontrolowano łącznie 5 obiektów)

Przeprowadzono kontrole 3 parków oraz 2 otwartych placów dla dzieci z piaskownicami. Stan sanitarny parków i placów zabaw był dobry, parki były na bieżąco sprzątane trawą wykoszona, ławki w dobrym stanie technicznym.

Wszystkie skontrolowane place zabaw posiadały piaskownice o podłożu piaszczystym wykonczone drewnianym cokołem. Sprzęty na placach zabaw były w dobrym stanie sanitarnym. W wyniku kontroli stwierdzono, że we wszystkich piaskownicach na skontrolowanych placach zabaw przed sezonem letnim został wymieniony piasek.

Cmentarze (w ewidencji – 10 obiektów, kontrole cmentarzy zaplanowane są na II półrocze 2019r.)

Domy przedpogrzebowe (w ewidencji – 3 obiekty, skontrolowano – 1 obiekt)

Skontrolowany obiekt podłączony jest do kanalizacji miejskiej, woda z wodociągu miejskiego, w domu przedpogrzebowych wydzielono pomieszczenia: do wystawienia trumien ze zwłokami w celu odprawienia ceremonii pogrzebowych, miejsca do przechowania zwłok wraz z nierdzewnej, pomieszczenie do przygotowania zwłok do pochówku ze stołem ze stali nierdzewnej, pomieszczenie do mycia i dezynfekcji mat wykorzystywanych do ekshumacji oraz przechowywania sprzętu porządkowego oraz sprzętu do mycia i dezynfekcji pomieszczenia do pomieszczenia socjalne, ustępy ogólnodostępne i dla pracowników oraz magazyny trumien. Stan sanitarny skontrolowanego domu przedpogrzebowego nie budził zastrzeżeń. Stan przedpogrzebowy jest dostosowany dla osób niepełnosprawnych. Dom

Środowiskowy Dom Samopomocy (w ewidencji – 1 obiekt, skontrolowany)

Jest to obiekt dla osób z zaburzeniami psychicznymi, dostosowany dla osób niepełnosprawnych. W roku sprawozdawczym przebywało 40 osób. Stan sanitarny nie budził zastrzeżeń. W ramach działalności domu nie używa się bielizny dla osób tam przebywających.

Inne obiekty (w ewidencji – 84 obiekty, skontrolowano – 26 obiektów)

W tej grupie obiektów wyróżniamy :

- 3 obiekty kulturalne (kino, muzeum, amfiteatr), skontrolowano – 1,
- 11 świetlic wiejskich, skontrolowano – 5,
- 11 obiektów sportowych, skontrolowano – 5,
- 25 przystanków autobusowych, skontrolowano – 12,
- 3 zakłady usług pogrzebowych, skontrolowano – 2,
- 1 warsztat terapii zajęciowej „Nadzieja”, skontrolowano – 1,
- 2 sale zabaw dla dzieci, nie skontrolowano,
- 4 parkingi, nie skontrolowano,
- 9 stacji paliw, nie skontrolowano,
- 13 apteki i punkty apteczne, nie skontrolowano,
- 2 składowiska odpadów komunalnych, nie skontrolowano.

Stan sanitarny obiektów w tej grupie nie budził zastrzeżeń.

Skontrolowane zakłady pogrzebowe dysponowały 7 karawanami do przewozu zwłok, które spełniały wymagania rozporządzenia Ministra zdrowia z dnia 27 grudnia 2007r a sprawie wydawania pozwoleń i zaświadczeń na przewóz zwłok i szczątków ludzkich (Dz. U. Nr 249 poz. 1866) i utrzymane były w odpowiednim stanie sanitarnym.

Warsztat terapii zajęciowej „Nadzieja” to obiekt dostosowany dla osób niepełnosprawnych, zaopatrzonej w bieżącą wodę zimną i ciepłą z wodociągu publicznego, ścieki odprowadzane do kanalizacji miejskiej, na warsztaty terapii zajęciowej przyjmowane są osoby od 18 roku życia z orzeczeniem niepełnosprawności umiarkowanej i znacznej oraz wskazaniem w orzeczeniu do warsztatów terapii zajęciowej. We wszystkich pomieszczeniach znajdują się kanały wentylacji grawitacyjnej. W ramach działalności domu nie używa się bielizny dla osób tam przebywających.

Ekshumacje

W okresie sprawozdawczym wydano 19 decyzji dotyczących ekshumacji zwłok, 1 postanowienie dotyczące sprowadzenia zwłok z zagranicy oraz skontrolowano przebieg 20 ekshumacji (wszystkie zgłoszone). Wszystkie przeprowadzone ekshumacje odbyły się prawidłowo.

Podsumowanie

W I półroczu 2019 r. przybyły obiekty: 2 zakłady kosmetyczne, oraz w porównaniu z rokiem 2018 ubyłoby obiekty: 1 obiekt hotelarski, 1 zakład kosmetyczny, 1 zakład fryzjerski, 1 zakład usług pogrzebowych.

W pierwszym półroczu 2019 r. wydano 21 decyzji merytorycznych, w tym 19 decyzji dotyczących ekshumacji zwłok oraz 21 decyzji o opłacie.

W jednym obiekcie hotelarskim stwierdzono zły stan higieniczno -sanitarny oraz techniczny- wydano decyzję nakazującą usunięcie nieprawidłowości (uzgodniono termin wykonania nakazów decyzji do 30.09.2019 r.).

Wdano 1 postanowienie dot. zaopiniowania zmian do obowiązującego regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Skrwilno.

Podobnie jak w roku 2018 zauważono poprawę stanu sanitarnego parków, terenów rekreacyjnych, skwerów, placów zabaw dla dzieci itp.

Większość piaskownic nie była dostatecznie zabezpieczona przed dostępem zwierząt, co stwarzało zagrożenie zdrowotne związane z chorobami odzwierzęcymi. Włosną wymieniono piasek we wszystkich skontrolowanych piaskownicach.

Nadal brak odpowiednich przepisów dotyczących stanu sanitarnego zakładów fryzjerskich, kosmetycznych tatuażu i odnowy biologicznej utrudnia podobnie jak w latach poprzednich sprawowanie skutecznego nadzoru sanitarnego nad tego typu zakładami.

We wszystkich obiektach nadzorowanych przez sekcję nadzoru nad obiektami komunalnymi w których był wymagany zakaz palenia tytoniu umieszczono prawidłowe oznakowanie informacji o zakazie opalenia tytoniu.

VII. Warunki sanitarno-higieniczne środowiska pracy

Środowisko pracy

W I półroczu 2019r. w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Rypinie zewidencjonowano 182 zakłady pracy zatrudniające 5021 pracowników. W okresie sprawozdawczym skontrolowano 39 obiektów, przeprowadzono 44 kontrole, w tym 12 kontroli sprawdzających. W zakresie nadzoru nad środowiskiem pracy wydano 10 decyzji merytorycznych oraz 10 decyzji płatniczych.

Zakres kontroli obejmował:

- kontrolę przestrzegania zasad i przepisów higieny pracy oraz warunków środowiska pracy;
- nadzór i kontrolę nad przestrzeganiem przepisów dotyczących substancji i mieszanin niebezpiecznych i biobójczych;
- ocenę realizacji wymogów przy pracach związanych z narażeniem na hałas;
- ocenę realizacji wymogów przy pracach związanych z narażeniem na hałas oraz czynniki chemiczne;
- ocenę realizacji wymogów w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy przy zabezpieczaniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest;
- sprawdzenie wykonania obowiązków zawartych w decyzjach Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Rypinie;
- sprawdzenie przestrzegania zapisów ustawy z dnia 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych;

Zatrudnienie w nadzorowanych zakładach wynosi:

- do 9 zatrudnionych pracowników – 88 zakładów
- od 10 do 49 zatrudnionych pracowników- 71 zakładów
- od 50 do 249 zatrudnionych pracowników – 18 zakładów
- powyżej 250 zatrudnionych pracowników – 5 zakłady

Na terenie powiatu rypińskiego dominują małe zakłady zatrudniające do 9 pracowników (48,35%).

Wśród 39 obiektów poddanych kontroli w I półroczu 2019r. w 9 stwierdzono nieprawidłowości polegające na:

- braku aktualnych pomiarów czynników szkodliwych;
- braku rejestrów czynników szkodliwych dla zdrowia występujących na stanowiskach pracy;
- braku kart badań i pomiarów czynników szkodliwych;
- braku oceny ryzyka zawodowego na stanowisku pracy;
- braku rejestru chorób zawodowych oraz zgłoszeń podejrzenia choroby zawodowej;
- braku instrukcji bezpieczeństwa i higieny pracy na stanowiskach pracy;
- braku oznakowania miejsc, w których należy używać ochronniki słuchu, oczu i wyposażenia tych miejsc w instrukcje bezpieczeństwa i higieny pracy;
- braku opracowanego i wdrożonego programu działań organizacyjno-technicznych zmierzających do ograniczenia narażenia pracowników na hałas;
- niewłaściwym stanie sanitarnym pomieszczeń pracy;
- niewłaściwym stanie sanitarnym pomieszczeń higienicznosanitarnych;

- braku pomieszczeń i urządzeń higienicznosanitarnych odpowiednich do liczby pracowników i rodzaju prowadzonej działalności, tj. braku pomieszczenia szatni, braku pomieszczenia jadalni, braku natrysku;
- nie zapewnieniu pracownikom dostępu do wody bieżącej ciepłej w pomieszczeniu jadalni i umywalni;
- nie zapewnieniu pracownikom zamykanych szafek przeznaczonych do przechowywania w higienicznych warunkach własnego posiłku;
- nie zapewnieniu pracownikom krzesel i stołu w pomieszczeniu jadalni o właściwym stanie sanitarnym;
- nie usuwaniu na bieżąco odpadów produkcyjnych ze stanowisk pracy;
- braku systemu udzielania pierwszej pomocy, tj. braku wyznaczonego pracownika przeszkolonego w udzielaniu pierwszej pomocy / wyposażenia apteczki w porozumieniu z lekarzem sprawującym profilaktyczną opiekę zdrowotną nad pracownikami z uwzględnieniem rodzajów i nasilenia występujących zagrożeń / instrukcji udzielania pierwszej pomocy w razie wypadku / braku odpowiedniego oznakowania apteczki pierwszej pomocy, zgodnie z Polską Normą;

W okresie I półrocza 2019r. ocenie poddano 1137 stanowisk pracy pod kątem występującego narażenia na czynniki szkodliwe i uciążliwe dla zdrowia. W obiektach na terenie powiatu rypińskiego pracownicy są głównie narażeni na hałas, pyły i czynniki chemiczne. W 9 zakładach spośród 39 skontrolowanych w I półroczu 2019r. stwierdzono przekroczenia normatywów higienicznych. Dotyczyły one głównie przekroczenia najwyższego dopuszczalnego natężenia (NDN) hałasu, w 1 obiekcie stwierdzono przekroczenie najwyższego dopuszczalnego natężenia (NDS) czynników chemicznych (przekroczona wartość najwyższego dopuszczalnego natężenia manganu, frakcja wdychana i frakcja respirabilna na stanowisku pracy spawacza). W warunkach przekroczenia najwyższych dopuszczalnych stężeń / natężeń czynników szkodliwych zatrudnionych było łącznie 76 pracowników, wszyscy wykonywali pracę w warunkach przekroczenia NDN hałasu, w tym 14 pracowników zatrudnionych było zarówno w warunkach przekroczenia NDN hałasu jak i NDS czynników chemicznych (manganu). W związku z wydaną w grudniu 2018r. decyzją Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Rypinie nakazującą obniżyć stężenie manganu, frakcję wdychalną i respirabilną na stanowisku pracy spawacza w hali spawalni, pracodawca podjął działania zmierzające do wykonania nakazu decyzji. Dokonano modernizacji systemu wentylacyjnego, w hali spawalni zamontowano nową wentylację ogólną wyciągową. Dodatkowo stanowiska spawalnicze wyposażone są w wentylację wyciągową stanowiskową. Podczas kontroli sprawdzającej wykonanie obowiązku przeprowadzonej w I półroczu 2019r. stwierdzono, że podjęte przez pracodawcę działania przyczyniły się do poprawy warunków pracy na stanowisku spawacza. Wykonane badania środowiskowe wykazały obniżenie stężenia manganu do wymagań zgodnych z rozporządzeniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 12 czerwca 2018r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U 2018 poz. 1286). W związku ze stwierdzonymi przekroczeniami normatywów higienicznych dla hałasu oraz brakiem technicznych możliwości wyeliminowania tego czynnika szkodliwego, pracodawcy podjęli działania zapobiegawcze zmierzające do ograniczenia narażenia pracowników na oddziaływanie hałasu w środowisku pracy. Podczas kontroli stwierdzono, że pracownicy zatrudnieni na stanowiskach, na których występują przekroczenia mają zapewnione właściwe środki ochrony indywidualnej słuchu, stały dostęp do ochronników słuchu, pracownicy są pod stałym nadzorem kadry technicznej, która zwraca szczególną uwagę na ich stosowanie, prowadzone są systematyczne kontrole urządzeń, maszyn, opracowano i wdrożono programy działań organizacyjno-technicznych zmierzających do ograniczenia narażenia na hałas, w skierowaniach na badania lekarskie pracodawca uwzględniła narażenie na czynniki szkodliwe, w tym pracę w warunkach przekroczeń normatywów higienicznych czynników szkodliwych, podczas szkoleń okresowych bhp oraz instruktaży stanowiskowych zwiększono uwagę na zagadnienia związane z narażeniem na czynniki szkodliwe.

Choroby zawodowe

W I półroczu 2019r. zgłoszono, zgodnie z wykazem chorób zawodowych stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2009r. w sprawie chorób zawodowych (Dz. U. z 2013r. poz. 1367 z późn. zm.) 1 podejrzenie choroby zawodowej - Przewłękłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy - zespół cieśni w obrębie nadgarstka (poz. 20.1 w wykazie chorób zawodowych).

Dodatkowo w I półroczu 2019r. przeprowadzono ocenę narażenia zawodowego byłego pracownika w zakładzie pracy znajdującym się na terenie powiatu rypińskiego na prośbę Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Koszalinie, prowadzącego postępowanie wyjaśniające w sprawie podejrzenia choroby zawodowej u tego pracownika - Przewłękłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy: zespół cieśni w obrębie nadgarstka - poz. 20.1 w wykazie chorób zawodowych.

W okresie sprawozdawczym w pozostałych prowadzonych postępowaniach w zakresie chorób zawodowych, wszczętych przed 01.01.2019r., wydano 1 decyzję o stwierdzeniu choroby zawodowej (przewłękłe choroby ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy - przewłękłe zapalenie okostawowe barku), oraz 6 decyzji o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej (przewłękłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy - przewłękłe zapalenie ścięgna i jego pochewki, przewłękłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy - przewłękłe zapalenie nadkłykcia kości ramiennej, przewłękłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy - przewłękłe zapalenie kaletki maziowej, przewłękłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat - guzki głosowe twarde, przewłękłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat - niedowład mięśni wewnętrznych krtani z przerostowe fałdów głosowych, przewłękłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat - wrzecionowatą niedomykalnością fonacyjną głośni i trwałą dysfonią). Zgodnie z wystawioną kartą stwierdzenia choroby zawodowej, którą przesłano do Centralnego Rejestru Chorób Zawodowych Instytutu Medycyny Pracy im. prof. dr. med. Jerzego Nofera w Łodzi, w I półroczu 2019r. stwierdzono 1 chorobę zawodową: przewłękłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy - przewłękłe zapalenie okostawowe barku.

VIII. Ograniczanie zagrożeń zdrowia publicznego stwarzanych przez środki zastępcze i nowe substancje psychoaktywne

W I półroczu 2019r. nie prowadzono kontroli obiektów w zakresie sprawdzenia przestrzegania zakazu wprowadzania do obrotu środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, nie prowadzono również postępowań ws. środków zastępczych. W I półroczu 2019r. podmioty lecznicze nie zgłaszały przypadków zatruc / podejrzeń zatruc / zgonów spowodowanych środkami zastępczymi.

W celu zapewnienia właściwego nadzoru nad środkami zastępczymi Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Rypinie powołał Zespół ds. nadzoru nad środkami zastępczymi.

W I półroczu 2019r. utworzono Punkt informacyjny dla osób uzależnionych od "dopalaczy" oraz ich rodzin. Punkt działa w każdy trzeci poniedziałek miesiąca począwszy od miesiąca lutego w godz. 9:00 - 11:00. Obsługą Punktu zajmują się członkowie Zespołu ds. nadzoru nad środkami zastępczymi. Działania Punktu skupiają się głównie na udzieleniu zainteresowanej osobie informacji w zakresie miejsca udzielenia fachowej porady, pomocy, nr telefonu, adresu placówki leczenia uzależnień.

Na stałe w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Rypinie działa punkt informacyjno-edukacyjny pn. "STOP DOPALACZOM", w którym osoby zainteresowane mogą uzyskać informacje dotyczące przeciwdziałania uzależnieniom.

W dniu 15.05.2019r. w Sali Konferencyjnej Starostwa Powiatowego w Rypinie odbyło się szkolenie pt. "Przeciwdziałanie uzależnieniom - problemy wychowawcze dzieci i młodzieży". Spotkanie zorganizowano we współpracy ze Starostwem Powiatowym w Rypinie oraz Komendą Powiatową Policji w Rypinie. W spotkaniu wzięło udział 58 osób w tym dyrektorzy szkół, nauczyciele, wychowawcy, pedagodzy i psychologowie szkolni.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Rypinie przygotował się również do realizacji zadań dotyczących kontroli przestrzegania przepisów prowadzenia przez przedsiębiorców działalności w zakresie wytwarzania, przetwarzania, przerabiania, przywozu, wywozu, wewnątrzwspólnotowej dostawy lub wewnątrzwspólnotowego nabycia oraz wprowadzania do obrotu nowej substancji psychoaktywnej, w tym w postaci mieszaniny lub w wyrobie określonych w art. 4 ust. 2 pkt. 1a ustawy z dnia 14 marca 1985r. O Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz art. 40d ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii. W związku z brakiem informacji od Inspektora ds. Substancji Chemicznych w I półroczu 2019r. nie przeprowadzono żadnej kontroli w powyższym zakresie.

IX. Warunki sanitarno-higieniczne w placówkach oświatowo-wychowawczych

Działalność Państwowej Inspekcji Sanitarnej w powiecie rypińskim w zakresie higieny dzieci i młodzieży miała na celu zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków nauki oraz pobytu dzieci i młodzieży w placówkach nauczania, wychowania i wypoczynku.

W I połowie 2019 roku bieżącym nadzorem sanitarnym objęte było 37 placówek nauczania i wychowania oraz 1 turnus letniego wypoczynku dzieci i młodzieży. W ramach sprawowanego nadzoru sanitarnego przeprowadzono łącznie 35 kontroli, w tym 34 w obiektach stałych oraz 1 uczniów i wychowanków. W skontrolowanych placówkach ucztyło się i przebywało 5391

Wyniki kontroli przeprowadzonych w I połowie 2019r przedstawia poniższa tabela:

Tabela nr 1: Nadzór sanitarny nad placówkami nauczania i wychowania.

Rodzaj placówek	Liczba placówek		liczba dzieci i młodzieży w skontrolowanych placówkach	Liczba placówek skontrolowanych, w których stwierdzono:						
	objętych ewidencją	skontrolowanych		budynki w złym stanie			niewłaściwe warunki do utrzymania higieny			
				higieniczno - sanitarnym	tylko technicznym	brak bieżącej ciepłej wody	brak wyposażenia w środki higieny osobistej	zaniedbania czystości i porządku	niewłaściwy stan techniczny	
przedszkola / punkty przedszkolne	8	2	75	0	0	0	0	0	0	0
szkoły podstawowe	19	19	2475	0	0	0	0	0	0	0
gimnazja	1	1	45	0	0	0	0	0	0	0
zespoły szkół	4	4	2784	0	0	0	0	0	0	0
placówki wsparcia dziennego	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0
placówki pracy pozaszkolnej	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
razem	37	27	5391	0	0	0	0	0	0	0

Stan techniczny i sanitarny budynków ocenia się jako dobry. W skontrolowanych placówkach zapewnia się uczniom i wychowankom należyte warunki higieniczne, tj. dostęp do bieżącej zimnej i ciepłej wody oraz właściwe warunki do utrzymania higieny osobistej.

Badania środowiska szkolnego pozwoliły na szczegółową ocenę warunków pobytu i nauki w placówkach nauczania i wychowania. Łącznie wykonano 197 badań dostosowania mebli do

wzrostu uczniów / przedszkolaków w 14 placówkach. Oceny tygodniowego rozkładu lekcji zaplanowano na II półrocze 2019r.

Wyniki kontroli w zakresie higieny procesu nauczania przedstawia poniższa tabela:

Tabela nr 2: Higiena procesu nauczania.

Rodzaje placówek	Liczba szkół		Liczba szkół które zapewniły uczniom miejsca na pozostawienie w szkole części podręczników i przyborów szkolnych zgodnie z rozporządzeniem MEN	stoly i krzesła				
	objętych ewidencją	skontrolowanych		oceniono		stwierdzono niewłaściwe		
				liczba placówek	liczba oddziałów	liczba stanowisk	liczba oddziałów	liczba stanowisk
przedszkola	8	2	0	0	0	0	0	0
szkoły podstawowe	20	20	20	13	134	0	0	0
gimnazja	1	1	1	0	0	0	0	0
zespoły szkół	4	4	4	3	63	0	0	0
razem:	33	27	25	14	16	197	0	0

Oceniając warunki pobytu i nauki brano też pod uwagę infrastrukturę do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego.

W ramach oceny infrastruktury do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego stwierdzono, że 25 placówek miało wystarczające warunki do realizacji wf.

Na terenie powiatu uczniowie 1 placówki lekcje wychowania fizycznego odbywają na korytarzu szkolnym i boisku szkolnym. Szkolne zespoły sportowe wyposażone w natryski posiadało 10 szkół. W 10 placówkach z natrysków nie korzystano. Pozostałe placówki posiadały sale gimnastyczne z boiskiem, sale zastępczo-rekreacyjne lub tylko boisko.

Tabela nr 3: Warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego.

Rodzaj placówek	Liczba placówek										w tym, z natryskami:	
	skontrolowanych		Posiadanie infrastruktury do prowadzenia zajęć WF:								nieczynnymi	
	salę(e) zastępczą(e) / rekreacyjną(e)	tylko boisko sportowe	salę gimnastyczną z boiskiem	salę gimnastyczną z boiskiem	salę gimnastyczną z boiskiem	salę(e) / zastępczą(e) / rekreacyjną(e) z boiskiem	szkolny zespół sportowy					
							bez boiska	z boiskiem				
szkoły podstawowe	19	0	8	1	1	2	7	0	0	0	7	
gimnazja	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	
szkoły specjalne	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
zespoły szkół	4	1	1	0	0	0	1	1	0	0	2	
razem:	25	2	9	1	1	2	9	1	0	0	10	

Uczniowie 18 placówek korzystali z infrastruktury do WF poza placówką. W tabeli poniżej przedstawiono liczbę placówek korzystających z infrastruktury do WF poza placówką w rozbiciu na poszczególne rodzaje placówek.

Tabela nr 4: Korzystanie z infrastruktury do WF poza placówką.

Rodzaj placówek	Liczba placówek korzystających z:					
	ogółem	sali gimnastycznej	hali sportowej	siłowni/fitness klub/irnej sali specjalistycznej	basenu	boiska/stadionu sportowego
szkoły podstawowe	13	0	0	0	12	1
gimnazja	1	0	0	0	0	1
szkoły specjalne	1	0	0	0	1	0
zespoły szkół	3	0	2	0	3	2
razem:	18	0	2	0	16	4

W ramach wycieczynku dzieci i młodzieży skontrolowano 1 turnus zgłoszony w internetowej bazie wycieczynku. Z wycieczynku skorzystało 30 uczestników. Stan sanitarno-higieniczny placówek nie budził zastrzeżeń. Organizatorzy zapewnili uczestnikom bezpieczne i higieniczne warunki pobytu i rekreacji.

X. Zapobiegawczy nadzór sanitarny

Państwowa Inspekcja Sanitarna sprawuje zapobiegawczy nadzór sanitarny nad warunkami higieny środowiska oraz obiektami przeznaczonymi do pracy, nauczania i wychowania, produkcji i obrotu żywnością, żywienia zbiorowego, udzielania świadczeń zdrowotnych i innych poprzez uzgadnianie i opiniowanie poszczególnych etapów realizacji inwestycji.

Zadania w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego mają na celu eliminowanie nieprawidłowości już na etapie planowania, projektowania, realizacji i dopuszczania do użytkowania obiektów budowlanych oraz zagwarantowanie, że obiekty te, a w szczególności obiekty przemysłowe nie będą oddziaływać szkodliwie i w sposób uciążliwy na ludzi zamieszkujących lub przebywających w ich sąsiedztwie.

Działalność polega na kontroli przestrzegania obowiązujących norm i przepisów pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych na etapie planowania przestrzennego, projektowania inwestycji, ich realizacji oraz przekazywania do użytkowania tj.:

- udział w postępowaniu dotyczącym przeprowadzania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko:
- uzgodnienia dot. odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko,
- uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko,
- opiniowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- udział w postępowaniu w sprawie oceny oddziaływania przedsięwzięć na środowisko:
- wydawanie opinii co do konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko,
- wydanie opinii w sprawie zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko,
- opracowywanie opinii w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach,
- wydanie opinii przed wydaniem postanowienia przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia w ramach ponownej oceny oddziaływania na środowisko,
- uzgadniania dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych dotyczącej budowy oraz zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych,
- opiniowanie planów, koncepcji i projektów technologicznych dostosowania istniejących lokali usługowych do nowej funkcji,
- uczestniczenie w dopuszczeniu do użytku obiektów budowlanych,
- wydawanie opinii dotyczących zajęcia stanowiska w sprawie obiektów użyteczności publicznej.

Stanowiska organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego zajmowane są wyjątknie na wniosek zainteresowanych podmiotów lub w związku z wystąpieniami organów prowadzących postępowanie główne i dotyczą planowanych przedsięwzięć zaliczanych do mogących zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gmin.

W I półroczu 2019 r. ogółem wydano 66 uzgodnień, opinii, postanowień oraz 39 decyzji o opłacie z zakresu zapobiegawczego nadzoru sanitarnego.

Wydano 10 postanowień tj.

- 10 postanowień dotyczących obiektów budowlanych przekazywanych do użytkowania;

Wydano 39 decyzje płatnicze tj.

- 9 decyzji płatniczych w związku ze sprawami rozpoczętymi w 2018 roku.
- 9 decyzji płatniczych za kontrole dokumentacji projektowych lub koncepcji adaptacji dotyczących planowanych inwestycji budowlanych.
- 9 decyzji płatniczych w związku z zawiadomieniem przez inwestora zakończeniu budowy i zamiarze przystąpienia do użytkowania.
- 12 decyzji płatniczych za przeprowadzone oględziny w związku z dopuszczeniem obiektu do użytkowania.

W drodze opinii 40 tj.

- 2 opinie dotyczące projektu dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.
- 14 opinii co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.
- 2 opinie w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.
- 9 opiniowanie projektu decyzji o warunkach zabudowy.
- 13 opinii o spełnianiu przez obiekty warunków sanitarno higienicznych.

W drodze uzgodnienia 16 tj.

- 11 uzgodnień dotyczących dokumentacji projektowej lub koncepcji adaptacji planowanych inwestycji budowlanych.
- 5 uzgodnień zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko.

Dokumentacja projektowa dotyczyła między innymi następujących rodzajów przedsięwzięć: przystosowanie pomieszczeń budynku mieszkalnego do produkcji soków; zmiana sposobu użytkowania części budynku mieszkalnego na funkcję usługowo – handlową; adaptacja istniejących pomieszczeń usługowych na lokal gastronomiczny (2 sprawy); adaptacja jednorodzinnego – do prowadzenia działalności kosmetycznej; przebudowa kuchni oraz zapleczka kuchennego w szkole podstawowej, przebudowa wnętrza w budynku i adaptacja na cele aktywizacji społecznej; rozbudowa budynku produkcyjno – magazynowego, zmiana sposobu użytkowania magazynu na budynek produkcyjny, budowa budynku handlowo – usługowego oraz budynku mieszkalno – produkcyjnego.

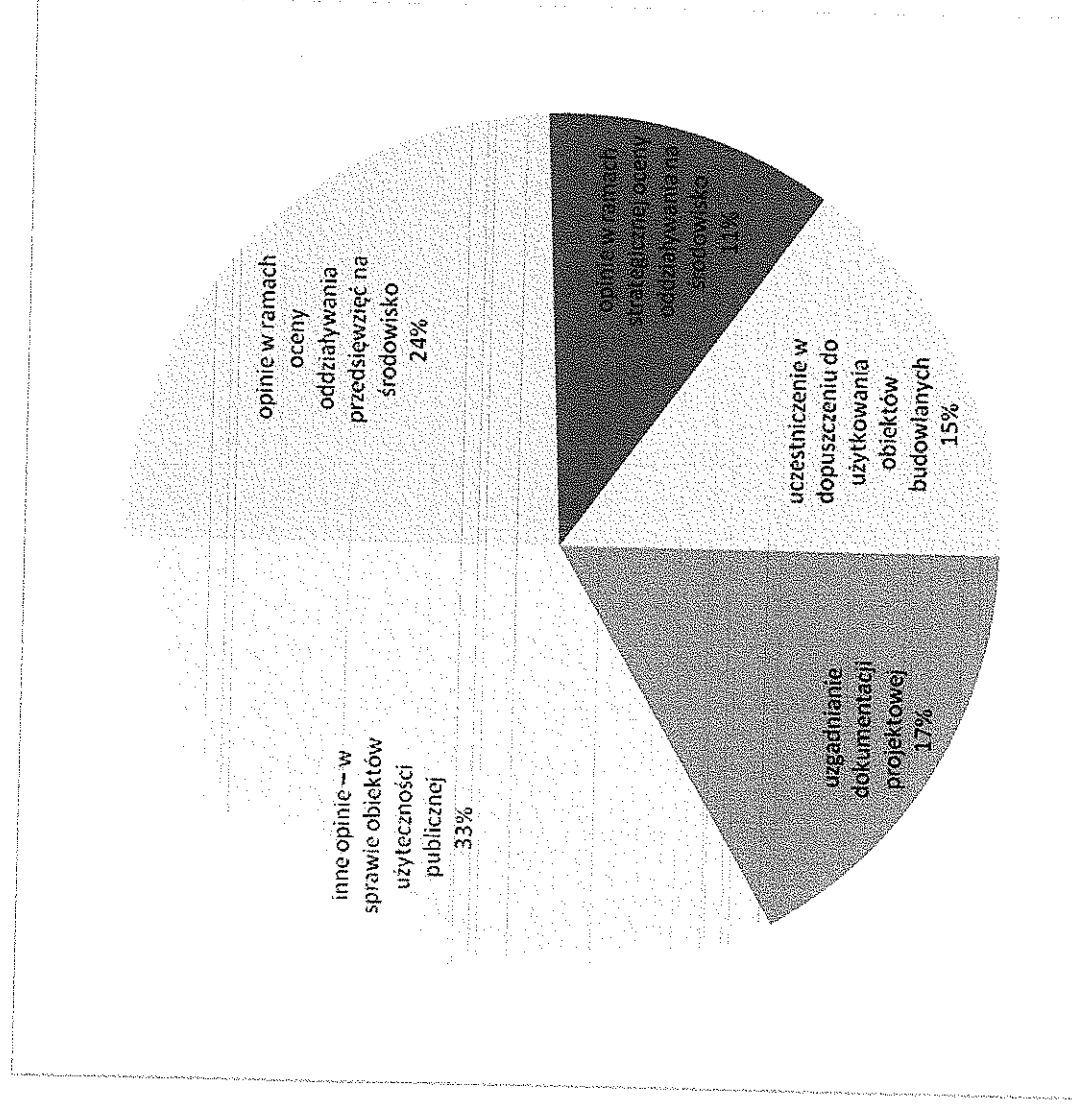
W trakcie uzgadniania lub opiniowania dokumentacji zwracano szczególną uwagę na zapewnienie właściwych warunków sanitarno-higienicznych w miejscach pobytu ludzi i zapewnienie im właściwych warunków pracy, przygotowanie obiektów do prowadzenia działalności zgodnie z zamierzeniem inwestora i zapobieganie negatywnym wpływom czynników fizycznych, chemicznych i biologicznych na zdrowie ludzi.

W I połowie 2019r przeprowadzono 22 oględziny w obiektach przekazywanych do użytkowania, między innymi: pomieszczeń sklepu spożywczo – przemysłowego, przedszkola gminnego, magazynu przeznaczzonego do składowania rzepaku, świetlicy wiejskiej, sklepu cukierniczego, pomieszczeń zakładu produkcji soków, lokalu gastronomicznego, zakładu fryzjerskiego, gabinetu kosmetycznego, gabinetu masażu, zakładu przetwórstwa mięsa, zakładów pracy w związku z nadbudową, rozbudową lub przebudową. Część inwestorów deklarowała, że nie będą zatrudniać pracowników.

W trakcie wykonywania zadań z zakresu zapobiegawczego nadzoru sanitarnego współpracowano z Urzędami Gmin, Urzędem Miasta i Starostwem Powiatowym oraz z Weterynaryjną Inspekcją Sanitarną. Współpraca z organami samorządowymi polegała przede wszystkim na opiniowaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach i konieczności sporządzenia raportu.

Ponadto pracownicy systematycznie udzielali interesantom informacji dotyczących wymagań sanitarnych z zakresu przepisów prawa krajowego i Unii Europejskiej przed rozpoczęciem przez nich działalności.

W I połowie 2019r Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ryplinie zajmował stanowisko w sprawie obiektów użyteczności publicznej. Inwestycje polegały na adaptacji istniejących lokali usługowych do pełnienia nowej funkcji. Ilość spraw stanowiła 33% wszystkich prowadzonych postępowań. Opinie w ramach oceny oddziaływania przedsięwzięć na środowisko stanowiły 24% prowadzonych spraw. Około 17% spraw to uzgadnianie dokumentacji projektowej, 15% to uczestniczenie w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych. Opinie w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektów to 11% spraw.

XI. Działalność w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia

W zakresie Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia w I półroczu 2019r podejmowano i realizowano następujące inicjatywy oświatowo-zdrowotne:

INTERWENCJE PROGRAMOWE KRAJOWE

Trzymaj Formę!

Cel: zwiększenie świadomości na temat wpływu żywienia i aktywności fizycznej na zdrowie poprzez edukację w zakresie twałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży, a zwłaszcza promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety.

Grupa docelowa: uczniowie szkół gimnazjalnych i ostatnich klas szkół podstawowych oraz ich rodzice.

Dzięki odpowiednim materiałom edukacyjnym (poradnikom dla nauczycieli, broszurom dla uczniów stworzonym przez specjalistów) nauczyciele – bezpośredni realizatorzy programu mogli organizować dla uczniów zajęcia metodą projektu, na które składały się m.in. wywiady, pogadanki, instruktaże, pokazy, ćwiczenia, emisje filmów, gry i zabawy. Programem objęto 973 uczniów z terenu powiatu rypińskiego.

Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu.

Cel: zmniejszenie zachorowań, inwalidztwa zdrowotnego i zgonów wynikających z palenia tytoniu poprzez zmniejszenie ekspozycji na dym tytoniowy.

Grupa docelowa: społeczeństwo powiatu rypińskiego, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci w różnych grupach wiekowych.

• Realizowano programy edukacyjne:

- „Czyste powietrze wokół nas” – program adresowany do najmłodszych uczniów- klasy 0 szkoły podstawowe i przedszkola, edukacją objęto 404 uczniów.
- „Znajdź Właściwe Rozwiązanie” – program adresowany do uczniów szkół gimnazjalnych i starszych klas szkół podstawowych, program realizowało 525 uczniów.
- „Nie Pal Przy Mnie Proszę” – program adresowany do uczniów klas I-III szkoły podstawowej, programem objęto 710 uczniów.
- Zbierano dane i sporządzano miesięczne sprawozdania z realizacji ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych w powiecie rypińskim.
- PSSE w Rypinie uczestniczyła w obchodach „Światowego Dnia bez Tytoniu”.

”Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych”

Celem głównym jest promowanie projektu oraz przekazywanie treści edukacyjnych w zakresie profilaktyki uzależnienia od tytoniu, alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz ograniczanie używania tytoniu, alkoholu i innych substancji psychoaktywnych przez kobiety w wieku prokreacyjnym tj. między 16 a 49 rokiem życia.

W ramach realizacji ww. programu szkoły ponadgimnazjalne uczestniczyły w projekcie pt. „ARS – czyli jak dbać i miłość”. Edukacją objęto 286 uczniów z terenu powiatu rypińskiego.

Krajowy Program Zapobiegania AIDS i Zwalczenia Zakażeń HIV.

Cel: ograniczanie rozprzestrzeniania zakażeń HIV w Polsce.

Grupa docelowa: ogół społeczeństwa, młodzież, ze szczególnym uwzględnieniem osób o wysokim poziomie zachowań ryzykownych. Prowadzono działania informacyjne edukacyjne tj. organizowanie punktów informacyjno-edukacyjnych, prowadzono spotkania edukacyjne z młodzieżą.

W I półroczu 2019 r realizowano również wojewódzki program edukacyjno-zdrowotny pt. "Etykieta rozszyfrowana wiem, co kupuję i jem" oraz program pt. "Chroń się przed kleszczami wszystkimi sposobami" oraz interwencję nieprogramową „Tataż moda a zdrowie”.

INTERWENCJE NIEPROGRAMOWE – inicjatywy krajowe

Światowy Dzień Zdrowia

W 2019r. PSSE w Rypinie uczestniczyła w obchodach Światowego Dnia Zdrowia. Tematem obchodów jest uniwersalny zasięg/dostęp do opieki zdrowotnej, ze szczególnym uwzględnieniem roli systemu podstawowej opieki zdrowotnej.

Stop Dopalaczom i „Dopalacze III – strona zjawiska”

Celem działań jest ograniczenie spożywania substancji psychoaktywnych.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Rypinie mając na uwadze niebezpieczeństwo jakie niesie za sobą używanie substancji psychoaktywnych w tym tzw. środków zastępczych podejmuje intensywne działania edukacyjne wśród społeczności lokalnej szczególnie wśród dzieci i młodzieży szkolnej.

W PSSE w Rypinie działa Punkt Informacyjny –Edukacyjny, prowadzone jest również rozdawnictwo materiałów profilaktycznych. Przeprowadzono spotkania edukacyjne w szkołach ponadgimnazjalnych, gimnazjalnych oraz wśród uczniów starszych klas szkół podstawowych.

Zorganizowano konkurs dla uczniów wszystkich typów szkół pt. " Sztuką w uzależnienia”.

W przygotowanych na konkurs spektaklach młodzież miała okazję wypowiedzieć się na temat przeciwdziałania uzależnieniom. Przegląd stał się wydarzeniem profilaktycznym jak również artystycznym. Główną nagrodę w konkursie ufundował Poseł na Sejm RP.

Zorganizowano 2 szkolenia dla pedagogów, nauczycieli, dyrektorów szkół z terenu powiatu rypińskiego na temat „Jak rozmawiać z młodzieżą o uzależnieniach” oraz „Przeciwdziałanie uzależnieniom - problemy wychowawcze dzieci i młodzieży”. Szkolenia przeprowadzono we współpracy ze Starostwem Powiatowym i Urzędem Gminy w Rypinie oraz Akademią Pozytywnych Zmian w Toruniu.

Promocja szczepień ochronnych.

W szerokim zakresie propagowano szczepienia ochronne. W PSSE zorganizowano Punkt Informacyjny Edukacyjny dla mieszkańców powiatu, w którym osoby zainteresowane mogą pozyskać informacje z zakresu szczepień obowiązkowych jak i zalecanych, porozmawiać z fachowcami z zakresu szczepień, wyjaśnić wiele kwestii dotyczących szczepień.

Profilaktyka chorób pasożytniczych.

Celem interwencji jest ograniczenie rozprzestrzeniania się chorób pasożytniczych, w tym wszawicy. Prowadzono działania mające na celu pomoc szkołom w przeciwdziałaniu wszawicy wśród dzieci i młodzieży. Odbywały się również spotkania edukacyjne z dziećmi i młodzieżą szkół podstawowych.

Ponadto na terenie powiatu rypińskiego zrealizowano wiele innych cennych inicjatyw ukierunkowanych na propagowanie zdrowego stylu życia i profilaktyki chorób zakaźnych np. chorób przenoszonych przez kleszcze. Prowadzono również działania dotyczące profilaktyki grypy.

PSSE w Rypinie aktywnie uczestniczyła w obchodach 20 –lecia Powiatu prezentując działania profilaktyczne społeczeństwu.

W dniu 11 maja odbyła się konferencja pt. „Historia Służb Sanitarnych i Nowe Wyzwania Państwowej Inspekcji Sanitarnej – w świetle aktualnej sytuacji epidemiologicznej”. Konferencja pod honorowym patronatem Głównego Inspektora Sanitarnego w Warszawie oraz Starosty Rypińskiego stała się doskonałą okazją do przedstawienia aktualnej sytuacji epidemiologicznej

społeczeństwu powiatu rypińskiego i zaproszonym gościom a także zaprezentowania działań prowadzonych przez Państwową Inspekcję Sanitarną w ciekawy nieszablony sposób np. profilaktykę uzależnień przez spektakl teatralny, szczepień ochronnych poprzez przedstawienie profilaktyczne wykonane przez dzieci przedszkolne.

Najważniejsze informacje z zakresu działalności Służb Sanitarnych zamieszczane są na stronie internetowej www.psserypin.pl, facebook i twitter.

Wszystkie przedsięwzięcia były realizowane przy aktywnym udziale partnerów tj. jednostek samorządu terytorialnego – Starostwa Powiatowego w Rypinie, Gminy Miasta Rypin, Gminy Rypin, Gminy Rogowo, Gminy Skrwilno, Gminy Wąpielsk, Gminy Brzuze, Oddziału Rejonowego Polskiego Czerwonego Krzyża w Rypinie, Komendy Powiatowej Policji w Rypinie, Radiowęzła Targowiska Miejskiego w Rypinie, Dyrektorów Szkół Podstawowych, Gimnazjalnych Ponadgimnazjalnych, Dyrektorów Przedszkoli, Kierowników Podmiotów Leczniczych oraz Akademii Pozytywnych Zmian w Toruniu.

XII. Podsumowanie

Działalność Państwowej Inspekcji Sanitarnej w powiecie rypińskim w I połowie 2019r. (dane na podstawie sprawozdania MZ-45)

Zatrudnienie

Pracownicy Inspekcji Sanitarnej w powiecie rypińskim	w tym:	
	pracownicy merytoryczni	pracownicy ekonomiczni i administracyjni
ogółem	12	5

Działalność w ramach nadzoru sanitarnego

Badania/ pomiary ogółem	Wykonane oznaczenia		Liczba pobranych próbek	Kontrolę	Decyzje		Postanowienia	Tytuły wykonawcze	Nalożone mandaty		
	chemiczne	fizyczne			mikrobiologiczne	merytoryczne			płatnicze	ilość	kwota (w zł)
197	---	243	---	137	568	93	105	12	---	9	2800,00

Wyszczególnienie	Ogółem		w tym negatywnie
	OGÓLEM	OGÓLEM	
Liczba zajętych stanowisk dotyczących:	strategicznej oceny oddziaływania na środowisko	7	---
	oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko	16	---
	uzgadniania dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych	11	---
	uczestniczenia w dopuszczeniu do użytkowania obiektu budowlanego	10	---
	Innych spraw	22	---
		66	0

Głównym celem działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej w I półroczu 2019r było promowanie zdrowego stylu życia, nadzór nad bezpieczeństwem żywności i żywienia oraz bezpieczeństwem zdrowotnym wody, przeciwdziałanie zagrożeniom stwarzanym przez środki zastępcze i narkotyki, zapobieganie powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych poprzez sprawowanie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego w zakresie zdrowia publicznego.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Rypinie realizowała ten cel na terenie powiatu rypińskiego podejmując w I połowie 2019r określone przedsięwzięcia, takie jak:

- Realizacja niezbędnych czynności zapobiegawczych i kontrolnych w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa sanitarnego w powiecie.
- Współpraca z organami kontroli granicznej, instytucjami rządowymi i samorządowymi oraz organami nadzoru sanitarnego państw Unii Europejskiej i innymi organizacjami międzynarodowymi.
- Monitorowanie zagrożeń zdrowotnych występujących w innych krajach.
- Nadzór nad realizacją Programu Szczepień Ochronnych i procesem dystrybucji szczepionek do przeprowadzania obowiązkowych szczepień ochronnych z wykorzystaniem Elektronicznego Systemu Nadzoru nad Dystrybucją Szczepionek (ESNDS).
- Nadzór nad obowiązkami poddawania się szczepieniom ochronnym przez osoby zobowiązane.
- Nadzór nad bezpieczeństwem zdrowotnym wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi oraz wody w kąpieliskach, miejscach wykorzystywanych do kąpieli i na pływaliach.
- Nadzór nad warunkami higieniczno-sanitarnymi nieruchomości oraz środków transportu.
- Nadzór nad warunkami higieniczno-sanitarnymi w obszarze postępowania ze zwozkami i szczątkami ludzkimi.
- Nadzór nad warunkami higieniczno-sanitarnymi w obszarze postępowania z odpadami medycznymi.
- Nadzór nad warunkami higieniczno-sanitarnymi miejscowości, obiektów i tras turystycznych.
- Sprawowanie nadzoru nad bezpieczeństwem żywności i żywienia, materiałów i wyrobów oraz bezpieczeństwem produktów kosmetycznych zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
- Prowadzenie działań w ramach wspólnotowego systemu RASFF.
- Monitoring suplementów diety, żywności specjalnego przeznaczenia oraz środków spożywczych wzbogaconych wprowadzanych po raz pierwszy do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
- Ochrona zdrowia pracowników przed niekorzystnym oddziaływaniem szkodliwych i uciążliwych czynników występujących w miejscu pracy poprzez sprawowanie nadzoru nad warunkami zdrowotnymi środowiska pracy.
- Ograniczenie zagrożeń zdrowia publicznego stwarzanych przez środki zastępcze lub nowe substancje psychoaktywne.
- Sprawowanie nadzoru nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami, produktami biobójczymi, detergentami i prekursorami narkotyków.
- Sprawowanie nadzoru nad ustawowym zakazem wytwarzania lub wprowadzania do obrotu produktów stwarzających zagrożenia życia lub zdrowia ludzi.
- Sprawowanie nadzoru nad warunkami nauczania, wychowania, opieki oraz wypoczynku i rekreacji dzieci i młodzieży, w celu zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków ich pobytu w placówkach nauczania, wychowania, opieki oraz wypoczynku i rekreacji.
- Sprawowanie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego poprzez zapewnienie prawidłowych warunków zdrowotnych i higienicznych w miejscach pobytu ludzi i w środowisku na etapie uzgadniania opracowań projektowych oraz w zakresie uwarunkowań środowiskowych.
- Udział w przygotowaniach imprez masowych i zabezpieczeniu sanitarnym ich przebiegu.
- Doskonalenie systemu zarządzania jakością w Stacji oraz potwierdzanie jego skuteczności.

- Inicjowanie, organizowanie, koordynowanie i nadzorowanie działalności w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki chorób oraz współpraca z władzami samorządowymi, instytucjami publicznymi, organizacjami pozarządowymi i sektorem prywatnym w tym zakresie.
- Opracowywanie i upowszechnianie materiałów informacyjnych z zakresu wpływu środków zastępczych na zdrowie ludzi, w tym prowadzenie edukacyjnych kampanii społecznych, podnoszenie wiedzy i świadomości społeczeństwa na temat problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych oraz zasad przeciwdziałania ich nabywania i spożywania.

Realizowane w I połowie 2019r ww. przedsięwzięcia przyniosły oczekiwany efekt w postaci dalszej poprawy warunków higieniczno-sanitarnych w nadzorowanych obiektach, sytuacji epidemiologicznej w zakresie chorób zakaźnych i zakażeń oraz przyczyniły się do podniesienia wiedzy z zakresu zdrowia publicznego wśród mieszkańców naszego powiatu.

P.O. PANSKIEWICZ
POWIATOWEGO
SANITARNEGO RYPIŃSKIEGO
Rada Powiatowa

